

**Līdzekļu pārvaldītājs:
“CBL Asset Management” IPAS
Turētājbanka: AS “Citadele banka”**

Pielikums Nr.1C pie Līguma par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu № LP 3/2002

Līguma noslēgšanas datums: 2002.gada 10.oktobris
Līguma darbības termiņš: 2022.gada 31.decembris

Saskaņots ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju

**VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU
IEGULDĪJUMU PLĀNA**

**“CBL dzīves cikla plāns Millennials”
PROSPEKTS**

Apstiprināts “CBL Asset Management” IPAS
valdes sēdē 2018.gada 22.martā

Ieguldījumu plāna prospekta grozījumi:
Apstiprināti 03.01.2020., reģistrēti FKTK 04.02.2020.
Apstiprināti 05.08.2020., reģistrēti FKTK 28.08.2020.

Plāna prospektu un citu informāciju par ieguldījumu plānu un Līdzekļu pārvaldītāju var saņemt “CBL Asset Management” IPAS birojā pēc adreses:
Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija, www.cblam.lv
no plkst. 08:30 līdz 17:30

Ar Plāna prospektu un citu informāciju par ieguldījumu plānu un Līdzekļu pārvaldītāju var iepazīties valsts aģentūras “Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra” filiālēs un AS “Citadele banka”, www.citadele.lv.

SATURS

PLĀNA PROSPEKTĀ IZMANTOTO SAĪSINĀJUMU UN LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS	3
1. DARĪJUMU AR IEGULDĪJUMU PLĀNA LĪDZEKĻIEM UN IEGULDĪJUMU PLĀNA PĀRVALDĪŠANAS IZMAKSU UN ATLĪDZĪBU KOPSAVILKUMS	5
2. IEGULDĪJUMU POLITIKA UN IEGULDĪJUMU IEROBEŽOJUMI	6
3. RISKI	12
4. IEGULDĪJUMU PLĀNA DALĪBNIKĀ TIESĪBAS	14
5. IEGULDĪJUMU PLĀNA PĀRVALDE	15
6. IEGULDĪJUMU PLĀNA LĪDZEKĻU VĒRTĪBAS UN PLĀNA DAĻAS VĒRTĪBAS NOTEIKŠANAS METODES UN KĀRTĪBA	25
7. INFORMĀCIJA PAR NODOKĻIEM UN NODEVĀM	28
8. SABIEDRĪBAS VALDES APSTIPRINĀJUMS PAR PROSPEKTĀ IEKĻAUTĀS INFORMĀCIJAS PATIESUMU	29

PLĀNA PROSPEKTĀ IZMANTOTO SAĪSINĀJUMU UN LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

Aģentūra

Valsts aģentūra "Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra", kas administrē valsts fondēto pensiju shēmu.

Aprēķinu diena

Diena, uz kuru nosaka ieguldījuma plāna līdzekļu vērtību un ieguldījumu plāna daļas vērtību.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Finanšu instrumenti, kuru vērtība mainās atkarībā no noteiktās procentu likmes, vērtspapīru cenas, ārvalstu valūtas kursa, cenu vai likmju indeksa, kredītreitinga vai līdzīga mainīga lieluma pārmaiņām un kuru ietekmē viens vai vairāki finanšu riski, kas piemīt atvasinātā finanšu instrumenta pamatā esošajam primārajam finanšu instrumentam, tiek pārvesti starp darījumā iesaistītajām personām. Atvasinātā finanšu instrumenta iegūšanai nav nepieciešams sākotnējais ieguldījums vai ir nepieciešams neliels sākotnējais ieguldījums, salīdzinot ar citiem līgumiem, kas ir līdzīgā veidā atkarīgi no tirgus apstākļu pārmaiņām, turklāt ar līguma izpildi saistītie norēķini notiek nākotnē.

Ārvalsts – jebkura valsts, kas nav Latvijas Republika.

Dalībvalsts – Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomiskās zonas valsts.

ES – Eiropas Savienība

ETF atvērtam fondam pielīdzināma kopējo ieguldījumu uzņēmuma ieguldījumu apliecības (daļas), kuras tiek tirgotas regulētajā tirgū un fondu pārvaldošā sabiedrība veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ieguldījumu apliecību tirgus cena būtiski neatšķiras no fonda daļas vērtības.

EUR – Euro, Eiropas Monetāras Savienības dalībvalstu naudas vienība.

Finanšu instrumenti

LV Finanšu instrumentu tirgus likumā noteikti finanšu instrumenti.

Finanšu un kapitāla tirgus komisija un/vai Komisija

Pilntiesīga autonoma valsts iestāde, kas atbilstoši savam darbības mērķim un uzdevumiem regulē un pārrauga finanšu un kapitāla tirgu un tā dalībnieku darbību. Komisija patstāvīgi pieņem lēmumus savas kompetences ietvaros, veic tai ar LV tiesību aktiem noteiktos uzdevumus un atbild par to izpildi.

Ieguldījumu plāns (turpmāk arī - **Plāns**)

Sistematizēto noteikumu kopums, saskaņā ar kuru "**CBL Asset Management**" IPAS veic Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldīšanu, "CBL dzīves cikla plāns Millennials"

Ieguldījumu plāna dalībnieki

Personas, kas piedalās Plānā, kura līdzekļu pārvaldītājs ir "CBL Asset Management" IPAS.

Ieguldījumu plāna līdzekļi

Shēmas līdzekļu daļa, kas tiek pārvaldīta saskaņā ar ieguldījumu plānu.

Ieguldījumu plāna līdzekļu vērtība – ieguldījumu plāna aktīvu vērtības un saistību vērtības starpība.

Ieguldījumu plāna daļa

Ieguldījumu plāna līdzekļu uzskaites vienība, kas tiek izmantota ieguldījumu plāna līdzekļu uzskaitē un darījumos ar šiem līdzekļiem.

Ieguldījumu plāna prospekts

Dokuments, kurā ir detalizēta informācija par ieguldījumu plānu un tā darbību.

Kapitāla vērtspapīri

Finanšu instrumenti, kas apliecina līdzdalību emitenta kapitālā (piem., akcijas).

Līdzekļu pārvaldītājs un/vai Sabiedrība

"CBL Asset Management" IPAS, kuras darbības veidi ir ieguldījumu fondu pārvalde un ieguldītāju finanšu instrumentu individuāla pārvaldīšana, t.sk. pensiju fondu līdzekļu pārvaldīšana. Līdzekļu pārvaldītājs savā vārdā uz shēmas dalībnieku rēķina rīkojas ar ieguldījumu plāna līdzekļiem un no tās izrietošajām tiesībām, ieguldot ieguldījumu plāna līdzekļus atļautos ieguldījumu objektos, ievērojot riska samazināšanas principu.

LV - Latvijas Republika.

Naudas tirgus instrumenti

Likvīdas īstermiņa parādsaistības, kuras var precīzi novērtēt jebkurā laikā (parādzīmes, noguldījumu sertifikāti, komercpapīri u.tml.) un kuras parasti tirgo naudas tirgū.

Normatīvie akti – Valsts fondēto pensiju likums, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likums, Komisijas noteikumi un citi Latvijas Republikas normatīvie akti, kas regulē valsts fondēto pensiju shēmas darbību.

OECD Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija.

Parāda vērtspapīri

Vērtspapīri, kas apliecina emitenta saistības pret vērtspapīru turētāju (piem., obligācijas, parādzīmes u.tml.).

Pārvaldīšanas līgums

Valsts aģentūru "Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra" no vienas puses un "CBL Asset Management" IPAS no otras puses noslēgts līgums par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu.

Publiski pieejama informācija

Detalizēta informācija par Plānu, Līdzekļu pārvaldītāju un Turētājbanku, kura saskaņā ar LV normatīvajiem aktiem ir pieejama visiem shēmas dalībniekiem.

Regulēts tirgus

Organizatorisku, juridisku un tehnisku pasākumu kopums, kas padara iespējamu atklātu un regulāru finanšu instrumentu darījumu slēgšanu.

Starpnieks – juridiskas personas, t.sk. brokeru sabiedrības, depozitāriji, bankas un citas personas, kas veic darījumus ar finanšu instrumentiem un kurus piesaista Līdzekļu pārvaldītājs, veicot Plāna pārvaldīšanu, vai Turētājbanka Plāna aktīvu turēšanai un/vai Līdzekļu pārvaldītāja rīkojumu par darījumiem ar Plāna aktīviem izpildei. Par Starpnieku nav uzskatāms FI emitents, tā pārstāvis vai aģents.

Turētājbanka

Persona, kura tur Plāna aktīvus, veic to uzskaiti, apkalpo darījumus ar Plāna līdzekļiem un citus LV Normatīvajos aktos un Turētājbankas līgumā noteiktos pienākumus.

Turētājbankas līgums

Rakstveidā noslēgts līgums starp Līdzekļu pārvaldītāju un Turētājbanku, saskaņā ar kuru Turētājbanka apņemas turēt Plāna mantu un veikt citus LV tiesību aktos un Turētājbankas līgumā noteiktus pienākumus.

1. DARĪJUMU AR IEGULDĪJUMU PLĀNA LĪDZEKĻIEM UN IEGULDĪJUMU PLĀNA PĀRVALDĪŠANAS IZMAKSU UN ATLĪDZĪBU KOPSAVILKUMS

Šis informācijas mērķis ir sniegt esošajiem un potenciālajiem valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem vispārēju ieskatu par kopējām izmaksām, kas viņiem jāsedz, piedaloties šajā Plānā. No Plāna līdzekļiem tiek segtas tās darījumu izmaksas, kas saistītas ar Plāna darbību un kas tiek attiecinātas uz katru konkrēto darījumu, tajā skaitā brokeru komisijas, komisijas par operācijām ar Plāna norēķinu un finanšu instrumentu kontiem, komisijas par finanšu instrumentu norēķinu veikšanu, komisijas par noguldījumu pārskaitījumiem, nodokļu un nodevu maksājumi. Faktiskās izmaksas tiek segtas atbilstoši Turētājbankas un citu darījumu partneru noteiktiem cenrāžiem.

1.1. Maksājumi par Plāna pārvaldi

1.1.1. Maksājumu apmērs

Kopējais maksājumu apmērs par Plāna pārvaldi nepārsniegs 0,50% procentus no Plāna aktīvu vidējās vērtības, rēķinot par pēdējo 12 mēnešu periodu.

Maksājuma pastāvīgā daļa, kas ietver maksājumus Līdzekļu pārvaldītājam, Turētājbankai, kā arī maksājumus trešajām personām, kurus veic no Plāna līdzekļiem, izņemot izdevumus, kuri radušies, veicot darījumus ar Plāna aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu, un kas ir noteikta atkarībā no Līdzekļu pārvaldītāja pārvaldīšanā esošo VFPS ieguldījumu plānu kopējiem aktīviem, ir:

- līdz 0,6 procentiem gadā - kopējai aktīvu daļai, kas nepārsniedz 300 miljonus EUR, aprēķinot to iepriekšējā gada 30. novembrī,
- līdz 0,4 procentiem gadā - kopējai aktīvu daļai, kas pārsniedz 300 miljonus EUR, aprēķinot to iepriekšējā gada 30. novembrī.

Ierobežojums tiek sadalīts /piemērots, ievērojot proporcionalitātes principus starp visiem Līdzekļu pārvaldītāja pārvaldītajiem VFPS ieguldījumu plāniem.

Maksājuma mainīgā daļa netiek piemērota.

Līdzekļu pārvaldītājs un Turētājbanka var samazināt sev noteikto maksājumu apmēru pēc saviem ieskatiem, tostarp samazināt maksājumus tikai noteiktā laika periodā. Līdz ar to, faktiskais maksājumu apmērs var būt mazāks nekā šeit norādītais maksimālais apmērs.

1.1.2. Maksājumu apmērs no 2020.gada 1.janvāra līdz 31. decembrim

Atlīdzības veids	Atlīdzības apjoms (likme)
Atlīdzības pastāvīgā daļa, t.sk.	0.50% gadā
Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam	0.42% gadā
Atlīdzība Turētājbankai	0.08% gadā
Atlīdzības mainīgā daļa	netiek piemērota

1.2. Citi maksājumi, kuri tiek maksāti no Plāna līdzekļiem

No Plāna līdzekļiem var veikt citus maksājumus, kas saistīti ar Plāna darbību un kas nav darījumu izmaksas, kas tiek attiecinātas uz katru konkrēto darījumu, šādā gadījumā samazinot maksājuma Līdzekļu pārvaldītājam par Plāna pārvaldi pastāvīgo daļu, tā lai pārskata gada ietvaros netiktu pārsniegts kopējais šai Prospektā noteiktais maksimālais maksājuma par Plāna pārvaldi pastāvīgo daļu apmērs.

Sīkāku informāciju par maksājumiem, kas saistīti ar Plāna pārvaldi un to aprēķināšanas metodi, var iegūt šī prospekta sadaļā “Ieguldījumu plāna pārvalde”.

2. IEGULDĪJUMU POLITIKA UN IEGULDĪJUMU IEROBEŽOJUMI

2.1. Ieguldījumu politika

Ieguldījumu plāna “CBL dzīves cikla plāns Millennials” ieguldīšanas mērķis ir ilgtermiņa kapitāla pieaugums, izmantojot tā saucamo dzīves cikla ieguldīšanas principu, kura galvenā iezīme ir kapitāla vērtspapīru īpatsvara automātiska samazināšanās, tuvojoties Plāna mērķa ieguldītāju pensionēšanās vecumam.

Kopumā Plāns ievēros sabalansētu ieguldījumu politiku, galvenokārt veicot ieguldījumus valsts, pašvaldību, kredītiestāžu un komercsabiedrību emitētos vai garantētos parāda vērtspapīros un naudas tirgus instrumentos, kredītiestāžu termiņnoguldījumos, kapitāla vērtspapīros, kā arī ieguldījumu fondu, kas veic ieguldījumus minētajos finanšu aktīvos, apliecībās, t.sk. ETF. Plāna ieguldījumu politika neparedz ieguldījumu koncentrāciju kādā konkrētā ģeogrāfiskā rajonā vai tautsaimniecības nozarē. Ieguldījumu portfelis ir diversificēts starp ieguldījumiem kapitāla un parāda vērtspapīros, kā arī dažādās valstīs un tautsaimniecības nozarēs, tādējādi nodrošinot lielāku ieguldījumu drošību un aizsardzību pret plāna aktīvu vērtības svārstībām, kādas ir raksturīgas ieguldījumiem tikai vienas klases, valsts vai nozares vērtspapīros.

Līdzekļu pārvaldītājs daļu no Plāna līdzekļiem var turēt naudas līdzekļu veidā, lai nodrošinātu Plāna daļu dzēšanas rīkojumu izpildi, kā arī vadoties no taktiskiem investīciju apsvērumiem.

2.2. Informācija par dzīves cikla ieguldīšanas principiem un stratēģiju

Plāna dzīves cikla ieguldījumu stratēģijas mērķa ieguldītāji ir valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieki, kas dzimuši laika periodā starp 1980. gadu un 1990. gadu. Balstoties uz spēkā esošiem Latvijas Republikas tiesību aktiem, pensionēšanās vecums Plāna mērķa ieguldītājiem būs 65 gadi.

Plāna dzīves cikla noslēgums plānots 2050. gadā. Plāns ir piemērots arī ieguldītājiem, kuri par sev piemērotāko uzskata Plāna izvēlēto dzīves cikla ieguldījumu stratēģiju.

Plāna dzīves cikla ieguldījumu stratēģija attiecībā uz kapitāla vērtspapīru īpatsvaru un tā izmaiņām laika gaitā ir atrodama tabulā:

Sākot no attiecīgā gada 1.janvāra	Kapitāla vērtspapīru īpatsvara mērķis	Maksimālais kapitāla vērtspapīru īpatsvars
2018. gads	65.0%	70.0%
2023. gads	60.0%	65.0%
2026. gads	55.0%	60.0%
2029. gads	50.0%	55.0%
2031. gads	45.0%	50.0%
2033. gads	40.0%	45.0%
2035. gads	35.0%	40.0%
2037. gads	31.0%	36.0%
2039. gads	27.0%	32.0%
2041. gads	23.0%	28.0%
2043. gads	19.0%	24.0%
2045. gads	15.0%	20.0%
2047. gads	12.5%	17.5%

2049. gads	10.0%	15.0%
------------	-------	-------

Plāna pirmajos piecos darbības gados līdz 70% no Plāna aktīviem var tikt ieguldīti komercsabiedrību kapitāla vērtspapīros un ieguldījumu fondu apliecībās, tai skaitā indeksa fondos un ETF, kuri var veikt ieguldījumus kapitāla vērtspapīros. Pārvaldītājs plāno laika gaitā pakāpeniski mazināt kapitāla vērtspapīru ieguldījumu īpatsvaru, saskaņā ar Prospekta 2.2.punktā ietvertajā tabulā norādīto grafiku.

2.3. Ieguldījumu objekti un veidi

Ieguldījumu plānā “CBL dzīves cikla plāns Millennials” līdzekļi var tikt ieguldīti sekojošos finanšu instrumentos:

- 1) valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, ja šos vērtspapīrus vai naudas tirgus instrumentus ir emitējusi vai garantējusi:
  - (a) Latvija vai cita Dalībvalsts;
  - (b) OECD dalībvalsts, kuras ilgtermiņa kredītreitings ārvalstu valūtā pēc starptautisko reitinga aģentūru vērtējuma datiem atbilst investīciju kategorijai;
  - (c) starptautiska Finanšu institūcija, kuras locekle ir viena vai vairākas Dalībvalstis;
- 2) valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētos vai garantētos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, kuri neatbilst 2.3.punkta 1) apakšpunkta prasībām, bet ir iekļauti Latvijā vai citā Dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū vai kuri nav iekļauti Latvijā vai citā Dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū, bet kuru ilgtermiņa kredītreitings ārvalstu valūtā pēc starptautisko reitinga aģentūru vērtējuma datiem atbilst investīciju kategorijai un kuru emisijas prospektā ir noteikts, ka tie tiks tajā iekļauti gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās attiecīgo instrumentu saņemšanai;
- 3) pašvaldību emitētos vai garantētos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, ja:
  - (a) šos vērtspapīrus vai naudas tirgus instrumentus ir emitējusi vai garantējusi Latvijas, citas Dalībvalsts vai OECD dalībvalsts pašvaldība,
  - (b) šie vērtspapīri vai naudas tirgus instrumenti atbilst 2.3.punkta 4) apakšpunkta prasībām.
- 4) komercsabiedrību akcijās un citos kapitāla vērtspapīros vai komercsabiedrību parāda vērtspapīros, ja šie vērtspapīri:
  - (a) ir iekļauti Latvijā vai citā Dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū,
  - (b) ir iekļauti OECD dalībvalstī reģistrētas fondu biržas (regulētā tirgus) oficiālajā vai tam pielīdzināmā sarakstā un minētā fondu birža ir Starptautiskās fondu biržu federācijas pilntiesīga locekle,
  - (c) nav iekļauti (a) vai (b) apakšpunktā minētajā regulētajā tirgū, bet vērtspapīru emisijas noteikumos ir paredzēts, ka vērtspapīri tajā tiks iekļauti gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās šo vērtspapīru saņemšanai. Ja minētie vērtspapīri gada laikā no dienas, kad sāka parakstīšanās to saņemšanai, netiek iekļauti (a) vai (b) apakšpunktā minētajā regulētajā tirgū, fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pienākums ir atpirkt šos vērtspapīrus par cenu, kas atbilst to iegādes vērtībai.
- 5) noguldījumos kredītiestādē, kura ir saņēmusi licenci kredītiestādes darbībai un kurai ir atļauts sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā vai citā Dalībvalstī;
- 6) Latvijā vai citā Dalībvalstī reģistrētajos ieguldījumu fondos ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē, t.sk. ETF;

- 7) Latvijā vai citā Dalībvalstī reģistrētajos alternatīvo ieguldījumu fondos Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma izpratnē;
- 8) atvasinātos finanšu instrumentos, ja:
  - (a) šie atvasinātie finanšu instrumenti ir iekļauti Latvijā vai citā Dalībvalstī reģistrētā regulētajā tirgū vai arī iekļauti OECD dalībvalstī reģistrētas fondu biržas (regulētā tirgus) oficiālajā vai tam pielīdzināmā sarakstā un minētā fondu birža ir Starptautiskās fondu biržu federācijas piltiesīga locekle;
  - (b) atvasinātajā finanšu instrumentā ietvertās saistības ir uzņēmusies kredītiestāde, kura ir saņēmusi licenci kredītiestādes darbībai un kurai ir atļauts sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā vai citā Dalībvalstī.
Plāna pārvaldnieks ir tiesīgs veikt Plāna ieguldījumus atvasinātajos finanšu instrumentos tikai, lai nodrošinātos pret Plāna aktīvu vērtības svārstību risku, kas var rasties, mainoties attiecīgā aktīva cenai vai valūtas kursam un tikai tad, ja Plāna pārvaldnieks ir iesniedzis Komisijai noteikumus, kuros detalizēti aprakstīta risku pārvaldīšanas politika un atvasināto finanšu instrumentu vērtēšanas metodes.
- 9) Riska kapitāla tirgū — tirgū, kas piedāvā kapitālu Latvijā vai citā Dalībvalstī reģistrēto komercsabiedrību finansēšanai to attīstības stadijā;
- 10) Plāna pārvaldnieks ir tiesīgs daļu no Plāna aktīviem turēt naudas līdzekļu veidā.

2.4. Ieguldījumu ierobežojumi

- 1) Plāna ieguldījumu kopsumma vienas valsts vai starptautiskas finanšu institūcijas emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 35 procentus no Plāna aktīviem. Minēto ierobežojumu drīkst pārsniegt, veicot ieguldījumus Latvijas valsts emitētajos parāda vērtspapīros, kā arī, ja ieguldījumu plāna aktīvos ir vērtspapīri vai naudas tirgus instrumenti no sešām vai vairāk viena emitenta emisijām un katras atsevišķās emisijas vērtspapīru vai naudas tirgus instrumentu vērtība nepārsniedz 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem, kā arī sešus mēnešus pēc pirmās veiktās iemaksas attiecīgajā ieguldījumu plānā, ja ieguldījumu plāna aktīvu vērtība ir mazāka par 150 000 euro.
- 2) Plāna ieguldījumu kopsumma vienas pašvaldības emitētajos vai garantētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 5 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz ieguldījumiem Latvijas pašvaldību emitētajos parāda vērtspapīros.
- 3) Plāna ieguldījumi viena emitenta kapitāla vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 5 procentus no Plāna aktīviem un vienlaikus 5 procentus no attiecīgā emitenta pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju skaita.
- 4) Plāna ieguldījumi viena emitenta parāda vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem un vienlaikus 10 procentus no viena emitenta emitētajiem parāda vērtspapīriem. Šis ierobežojums neattiecas uz 2.4.punkta 1) apakšpunktā minētajiem vērtspapīriem.
- 5) Plāna ieguldījumu kopsumma 2.3.punkta 4) (c) apakšpunktā minētajos vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 20 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.
- 6) Plāna ieguldījumu kopsumma 2.3.punkta 2) apakšpunktā minētajos vērtspapīros nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.
- 7) Plāna ieguldījumi noguldījumos vienā kredītiestādē nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem, izņemot prasības uz pieprasījumu pret Turētājbanku, kuras nav ierobežotas.
- 8) Plāna ieguldījumi vienā ieguldījumu fondā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem un 30 procentus no šī ieguldījuma fonda neto aktīviem.

- 9) Plāna ieguldījumi vienā alternatīvo ieguldījumu fondā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem un 30 procentus no šā fonda neto aktīviem; visu ieguldījumu kopsumma alternatīvo ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem; visu ieguldījumu kopsummu alternatīvo ieguldījumu fondos drīkst palielināt līdz 15 procentiem no Plāna aktīviem, ievērojot sekojošu ieguldījumu alternatīvo ieguldījumu fondos diversifikācijas principu:
  - (a) ieguldījumi riska ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem;
  - (b) ieguldījumi privātā kapitāla fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem;
  - (c) ieguldījumi nekustamā īpašuma fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem;
  - (d) ieguldījumi alternatīvo ieguldījumu fondu fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem;
  - (e) ieguldījumi citos iepriekš neminētos alternatīvo ieguldījumu fondu veidos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem.
- 10) Plāna ieguldījumus ar Līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošo komercsabiedrību emitētajos finanšu instrumentos drīkst veikt tikai ar fondu biržas (regulēta tirgus) starpniecību, un ieguldījumi šādos finanšu instrumentos nedrīkst pārsniegt 5 procentus no Plāna aktīviem.
- 11) Plāna ieguldījumu kopsumma ar Līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošu komercsabiedrību pārvaldītajos ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.
- 12) Vienā grupā ietilpstošas komercsabiedrības šā panta izpratnē ir komercsabiedrības, kuru finanšu pārskati konsolidējami saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.
- 13) Plāna ieguldījumu kopsumma paša Līdzekļu pārvaldītāja pārvaldīšanā esošajos ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.
- 14) Plāna ieguldījumu kopsumma vienas komercsabiedrības vai vienas grupas komercsabiedrību emitētajos vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 10 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem.
- 15) Plāna noguldījumi vienā kredītiestādē vai vienā grupā ietilpstošās kredītiestādēs un ieguldījumi šīs pašas kredītiestādes vai vienā grupā ietilpstošo kredītiestāžu emitētajos finanšu instrumentos kopsummā nedrīkst pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem. Šis ierobežojums neattiecas uz prasībām pēc pieprasījuma pret Turētājbanku.
- 16) Plāna ieguldījumi kapitāla vērtspapīros vai tādos ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus kapitāla vērtspapīros vai citos riska ziņā tiem pielīdzināmos finanšu instrumentos, kopā nedrīkst pārsniegt Prospekta 2.2. punktā iekļautajā tabulā noteikto maksimālo kapitāla vērtspapīru īpatsvaru attiecīgajā kalendārajā gadā. Uz Prospekta apstiprināšanas brīdi tas ir noteikts 70 procenti no Plāna aktīviem.
- 17) Plāna ieguldījumus atvasinātajos finanšu instrumentos drīkst veikt tikai tāpēc, lai nodrošinātos pret noteiktu ieguldījumu plāna aktīvu vērtības svārstību risku, kas var rasties, mainoties attiecīgā aktīva cenai vai valūtas kursam.
- 18) Plāna viena ieguldījumu kopsumma riska kapitāla tirgū nedrīkst pārsniegt 5 procentus no Plāna aktīviem, bet visu ieguldījumu kopsumma riska kapitāla tirgū nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Plāna aktīviem. Ieguldījumi tādas kapitālsabiedrības kapitālā, kura ir attīstības stadijā, nedrīkst pārsniegt piecus procentus no attiecīgās kapitālsabiedrības pamatkapitāla un balsstiesīgo akciju vai daļu skaita, bet ieguldījumu (kapitāla) daļas apjoms

komercsabiedrībā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas komercsabiedrības, vai ieguldījumi tādās komercsabiedrības kapitālā, kura dibināta ar mērķi finansēt attīstības stadijā esošas komercsabiedrības, nedrīkst pārsniegt 30 procentus no ieguldījumu (kapitāla) kopsummas vai attiecīgās komercsabiedrības kapitāla;

- 19) Plāna ieguldījumu kopsumma alternatīvo ieguldījumu fondos un riska kapitāla tirgū nedrīkst pārsniegt 20 procentus no Plāna aktīviem, ievērojot šī punkta 9) apakšpunktā noteiktos ierobežojumus ieguldījumiem alternatīvo ieguldījumu fondos un šī punkta 18) apakšpunktā noteiktos ierobežojumus ieguldījumiem riska kapitāla tirgū.
- 20) Izmantojot ieguldījumu plāna aktīvus darījumos ar aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu, saistības, kas izriet no šādiem darījumiem, nedrīkst pārsniegt 50 procentus no Plāna aktīviem. Šie darījumi tiek veikti vienīgi Plāna īslaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku līdz trim mēnešiem.
- 21) Plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt:
  - (a) atsevišķā ārvalstu valūtā - 10 procentus no Plāna aktīviem;
  - (b) kopumā visās ārvalstu valūtās - 20 procentus no Plāna aktīviem.
- 22) Līdzekļu pārvaldītājam aizliegts:
  - (a) Plāna līdzekļus ieguldīt nekustamajā īpašumā,
  - (b) Plāna līdzekļus piešķirt aizdevumos,
  - (c) Plāna līdzekļus ieguldīt paša Līdzekļu pārvaldītāja emitētajos finanšu instrumentos, izņemot tā pārvaldīšanā esošos ieguldījumu fondus, par kuru apliecību pirkšanu vai pārdošanu Līdzekļu pārvaldītājs nesaņem komisijas maksu no Plāna līdzekļiem,
  - (d) ņemt aizņēmumus uz Plāna rēķina, izņemot aizņēmumus īslaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku līdz trim mēnešiem, nepārsniedzot 50 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem,
  - (e) uz Plāna rēķina uzņemt saistības, kuras izriet no galvojuma līguma,
  - (f) slēdzot šā 2.4.punkta 20) apakšpunktā un šī apakšpunkta (d) punktā norādītos darījumus, kopsummā pārsniegt 50 procentus no ieguldījumu plāna aktīviem,
  - (g) Plāna līdzekļus ieguldīt tādos alternatīvo ieguldījumu fondos, kuru darbības noteikumi paredz izmantot sviras finansējumu, kura apmērs saskaņā ar regulā Nr. 231/2013 noteikto aprēķinu:
    - vairāk nekā divas reizes pārsniedz alternatīvo ieguldījumu fonda neto aktīvu vērtību, ja tas paredz izsniegt aizdevumus vai iesaistīties kreditēšanas darījumos,
    - vairāk nekā trīs reizes pārsniedz alternatīvo ieguldījumu fonda neto aktīvu vērtību, ja tas neparedz izsniegt aizdevumus vai iesaistīties kreditēšanas darījumos;
  - (h) Plāna līdzekļus ieguldīt virtuālajās valūtās un tādos alternatīvo ieguldījumu fondos, kuru darbības noteikumi paredz vairāk nekā 10 procentus no fonda neto aktīviem ieguldīt virtuālajās valūtās.

2.5. Ieguldījumu ierobežojumu pārsniegšana

Šajā Prospektā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus ir pieļaujams pārsniegt, ja tie radušies sakarā ar ārkārtīgiem un nelabvēlīgiem notikumiem finanšu tirgos, piemēram, ieguldījumu plāna ieguldījumu vērtības svārstību dēļ vai ja ieguldījumu veikšanas brīdī nav iespējams noteikt vai aprēķināt emitēto parāda vērtspapīru vai naudas tirgus instrumentu daudzumu vai vērtību, kā arī emitēto vai apgrozībā esošo ieguldījumu apliecību daļu vērtību vai skaitu.

Prospektā noteikto ieguldījumu ierobežojumu pārsniegšana neatceļ attiecīgā darījuma spēkā esamību, bet Līdzekļa pārvaldītājam ir pienākums atlīdzināt visus zaudējumus, kas radušies plāna dalībniekiem šādas darbības dēļ, izņemot šā punkta iepriekšējā paragrāfā noteiktos gadījumus.

Līdzekļu pārvaldītāja pienākums ir nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darba dienā rakstveidā informēt Komisiju par ieguldījumu ierobežojumu pārsniegšanu, kā arī par pasākumiem un termiņiem tā novēršanai.

Ja Līdzekļu pārvaldītājam ieguldījumu ierobežojumu pārkāpšanas novēršanai ir nepieciešams realizēt Plāna ieguldījumu, bet šāda ieguldījumu (aktīvu) realizācija finanšu tirgos nav iespējama, Pārvaldītājam ir pienākums atpirkt minētos ieguldījumus par to patieso vērtību. Ieguldījumu patiesā vērtība nosakāma saskaņā ar Komisijas noteikumiem, kas regulē fondēto pensiju shēmu ieguldījumu plānu gada pārskata sagatavošanu.

Pēc ieguldīšanas noteikumu pārkāpumu novēršanas Pārvaldītājam ir pienākums nekavējoties novērtēt, vai šādas darbības ir radījušas zaudējumus Plāna dalībniekiem.

Ja Līdzekļu pārvaldītājs konstatē, ka ieguldīšanas noteikumu pārkāpšanas rezultātā Plāna dalībniekiem ir radušies zaudējumi, tad Līdzekļu pārvaldītājam ir pienākums ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc zaudējumu novērtēšanas atlīdzināt tos noteiktajā apmērā, iemaksājot naudas līdzekļus Plāna kontā.

Turētājbankai ir pienākums uzraudzīt, kā Līdzekļu pārvaldītājs ievēro Prospektā noteiktos ieguldīšanas ierobežojumus, un, konstatējot šo ierobežojumu pārkāpumu, nekavējoties rakstveidā par to informēt Līdzekļu pārvaldītāju un Komisiju.

Turētājbankai ir pienākums uzraudzīt zaudējumu novērtēšanas un atlīdzināšanas procesu, kā arī iesniegt Komisijai apliecinājumu, ka Līdzekļu pārvaldītāja veiktais zaudējumu novērtējums Turētājbankas ieskatā atbilst patiesajam zaudējumu apmēram, un informāciju par zaudējumu atlīdzināšanai paredzēto līdzekļu ieskaitīšanu Plāna kontā.

2.6. Uz Plāna rēķina izdarāmie aizņēmumi

Lai nodrošinātu Aģentūras rīkojumu par Plāna līdzekļu pārvaldīšanas pārtraukšanu un Plāna līdzekļu pārskaitīšanu uz Aģentūras norādīto kontu apmierināšanu vai citu Plāna saistību izpildi, tai skaitā, lai segtu Plāna izdevumus, kuru savlaicīgas neizpildes gadījumā Plānam var rasties zaudējumi, īslaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku līdz trīs mēnešiem, Līdzekļu pārvaldītājs var ņemt aizņēmumu uz Plāna rēķina, nepārsniedzot 50 procentus no plāna aktīviem.

Lēmumu par aizņēmuma ņemšanu uz Plāna līdzekļu rēķina ir tiesīgs pieņemt Plāna pārvaldnieks saskaņā ar Prospektu un Līdzekļu pārvaldītāja valdes lēmumiem.

2.7. Naudas plūsmas nodrošināšana

Līdzekļu pārvaldītājam ir pienākums nodrošināt naudas plūsmu atbilstoši uz Plāna rēķina noslēgtajiem līgumiem.

Ja Līdzekļu pārvaldītājam naudas plūsmas nodrošināšanai nepieciešams realizēt Plāna ieguldījumus, bet šāda ieguldījumu (aktīvu) realizācija finanšu tirgos nav iespējama, Līdzekļu pārvaldītājam ir pienākums atpirkt minētos ieguldījumus par to patieso vērtību. Ja šāda Plāna ieguldījumu atpirkšana ir radījusi zaudējumus Plāna dalībniekiem, tad Līdzekļu pārvaldītājs un Turētājbanka rīkojas atbilstoši šī Prospekta 2.5.punkta noteikumiem, kas nosaka veicamās darbības Plāna līdzekļu ieguldīšanas noteikumu pārkāpšanas gadījumā.

2.8. Pārējie nosacījumi

Līdzekļu pārvaldītājs veic darījumus ar Plāna aktīviem saskaņā ar spēkā esošo LV Normatīvo aktu prasībām un šo Prospektu.

Novērtējot Plāna ieguldījumu portfeļa atbilstību ieguldījumu ierobežojumiem tiek izmantota ieguldījumu vērtība, kas noteikta 6.nodaļā "IEGULDĪJUMU PLĀNA LĪDZEKĻU VĒRTĪBAS UN PLĀNA DAĻAS VĒRTĪBAS NOTEIKŠANAS METODES UN KĀRTĪBA" izklāstītajā kārtībā.

2.9. Ieguldījumu objektu izvēle

Ieguldījumu objektu izvēle notiek saskaņā ar šajā Prospektā noteiktajiem Plāna ieguldījumu politikas un ieguldījumu ierobežojumu principiem, kā arī ievērojot diversifikācijas un risku samazināšanas principus.

Ar Plāna līdzekļiem, ievērojot Prospekta nosacījumus, Līdzekļu pārvaldītāja valdes lēmumus, Plāna ieguldījumu politiku un kārtībā, kādā to paredz spēkā esošie LV Normatīvie akti, rīkojas, pieņem lēmumus un izdod rīkojumus Līdzekļu pārvaldītāja valdes iecelti Plāna pārvaldnieki.

3. RISKI

3.1. Ar ieguldījumiem saistītie riski

Ieguldījumu plāna darbība ir saistīta ar riskiem, kas rodas no dažādiem apstākļiem. Katrs riska veids var negatīvi ietekmēt Plāna darbības rezultātu un attiecīgi katru Plāna daļu. Šajā sakarā jāizdala sekojoši risku veidi:

Vispārējais tirgus risks – vērtspapīru cena, kā arī ienākumi no tiem, var mainīties tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar procentu likmju izmaiņām (parāda vērtspapīru gadījumā) vai ar plašām izmaiņām kapitāla tirgū (kapitāla vērtspapīru gadījumā), kuras nav saistītas ar kādu konkrētu vērtspapīru emitentu.

Specifiskais risks – iespēja ciest zaudējumus, ja parāda vērtspapīra cena mainīsies tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar vērtspapīra emitentu vai atvasinātā finanšu instrumenta gadījumā ar personu, kura emitējusi vērtspapīru, kas ir atvasinātā finanšu instrumenta bāzes aktīvs.

Likviditātes risks – risks, ka ieguldījumu portfeli esošos finanšu instrumentus nebūs iespējams vēlamajā termiņā bez būtiskiem zaudējumiem pārdot, likvidēt vai veikt darījumu, kā rezultātā tiek slēgta pozīcija, un risks, ka Plānam tādējādi būs ierobežota izmaksu prasību (dzēšanas uzdevumu) izpilde.

Kreditrisks - risks ciest zaudējumus sakarā ar finanšu instrumentu emitenta finanšu rādītāju pasliktināšanos, emitenta saistību neizpildi vai tā maksātnespēju.

Darījumu partnera risks - risks ieguldījumu plāna dalībniekam ciest zaudējumus gadījumā, ja darījumu partneris pārtrauks pildīt savas saistības pirms norēķina naudas plūsmas pēdējā maksājuma. Plānojot ieguldījumu plāna ieguldījumu politiku Līdzekļu pārvaldītājs ņem vērā ieguldījumu un to turēšanas drošumu katrā konkrētā valstī un konkrētos finanšu instrumentos un/vai banku termiņnoguldījumos, t.i. tiek analizēti kredītreitingi, kas noteikti attiecīgajai valstij, bankai vai uzņēmumam. Darījumu partnera riska iestāšanās var daļēji vai pilnībā radīt saistību neizpildi attiecībā pret konkrētu finanšu instrumentu, radīt finanšu instrumentu pilnīgu vai daļēju zaudēšanu, ilgstošu nepieejamību, apgrūtinātu vai neiespējamu rīkojumu izpildi, neiespējamību īstenot ar finanšu instrumentu saistītās tiesības (piem., balsstiesības).

Starpnieku risks - zaudējumu rašanās Starpnieka darbības/bezdarbības dēļ, tai skaitā Starpnieka krāpšanas, nolaidības, nepienācīgas rīkojumu izpildes vai neatbilstošas Starpnieka turējumā esošo finanšu instrumentu/naudas līdzekļu uzskaites dēļ u.tml., kā arī sakarā ar to, ka Starpnieks vai tā piesaistītā persona izmanto Plāna aktīvus, t.sk. darījumos ar citām personām, iekļā tos, piemēro ieskaita tiesības vai kā citādi apgrūtinā, kā rezultātā Plāna aktīvi (vai to daļa) var tikt pilnībā zaudēti vai iespēja brīvi rīkoties ar tiem var tikt ievērojami apgrūtināta. Līdzekļu pārvaldītājs neuzsāk vai pārtrauc sadarbību ar Starpnieku, ja pēc Līdzekļu pārvaldītāja novērtējuma var iestāties saistību neizpildes vai reputācijas risks, vai risks noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas jomā.

Starpnieku maksātnespējas un citas īpašas administrācijas risks – Plāna mantā ietilpstošo finanšu instrumentu pilnīga vai daļēja zaudēšana, vai apgrūtināta rīcība ar tiem, t.sk.

neiespējamība īstenot ar finanšu instrumentiem saistītās tiesības, sakarā ar Starpnieka (arī apakš-starpnieka), kura turējumā nodoti finanšu instrumenti vai, kurš iesaistīts rīkojumu izpildē vai norēķinos, maksātnespēju (bankrotu) vai līdzvērtīgu procesu, ar kuru ierobežota vai apturēta tā darbība. Starpnieka maksātnespējas un citu līdzvērtīgu procesu gadījumā pastāv risks neatgūt ne finanšu instrumentus, ne to vērtību naudā. Jāņem vērā, ka ieguldījumu plāna mantā ietilpstošo finanšu instrumentu turēšanai un Starpnieka maksātnespējas procesam un citu līdzīgu procesu gadījumā var tikt piemēroti Ārvalsts tiesību akti un tirgus prakse, kas var būtiski atšķirties no LV pastāvošās. Tiesības uz finanšu instrumentiem var skart neprognozējami attiecīgās valsts likumdevēja, izpildvaras vai tiesu lēmumi.

Operacionālais risks – iespēja Plānam ciest zaudējumus Līdzekļu pārvaldītājam saistošo ārējo un iekšējo tiesību aktu prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu iekšējo procesu norises, Līdzekļu pārvaldītāja darbinieku un sistēmu darbības, iekšējo procesu nepilnību, kā arī trešo personu darbības vai citu ārējo apstākļu ietekmes dēļ.

Atvasināto finanšu instrumentu risks – Plāna dalībniekiem jāapzinās, ka ieguldījumi atvasinātos finanšu instrumentos ir saistīti ar augstu riska pakāpi. Saistības vai prasības no šādiem darījumiem var samazināties vai beigt pastāvēt. Zaudējumu risks dažādos apstākļos var būt nenoteikts un pārsniegt ķīlas apjomu. Ja tiek pielietoti aizdevumi, lai segtu saistības par atvasinātajiem finanšu instrumentu darījumiem, vai ja saistības vai prasības no šādiem darījumiem ir ārvalstu valūtā, zaudējumu risks var palielināties.

Galvenie Ārvalstu ieguldījumu riski:

- **Politiskais risks** - saistīts ar ieguldījuma valstu iesaistīšanos militāros konfliktos un karadarbībā, kā arī ar izmaiņām valstu politiskajā vidē, piemēram, vardarbīga valdības gāšana, apvērsumi vai citi notikumi, kuri iespaido valsts vai reģiona politisko vai ekonomisko stabilitāti vai turpmāku šīs valsts (reģiona) attīstību. Šādi faktori parasti spēcīgi ietekmē arī attiecīgās valsts finanšu tirgus un attiecīgi var negatīvi ietekmēt Plāna darbības rezultātus.
- **Ekonomiskais risks** - saistīts ar ekonomiskās situācijas izmaiņām ieguldījumu reģionos, tādām kā ekonomiskā recesija, pārmērīga inflācija, banku krīze u.c.
- **Valūtas risks** - ar šo risku ir domāti iespējamie zaudējumi, kas Plānam var rasties no nelabvēlīgām valūtas kursa svārstībām. Plāna aktīvi var tikt izvietoti ne tikai ar saistībām saistītā valūtā, bet arī citās valūtās denominētos finanšu instrumentos, kā rezultātā rodas ārvalstu valūtas vērtības izmaiņas risks attiecībā pret ar saistībām saistīto valūtu.
- **Informācijas risks** - patiesas vērtspapīru tirgus informācijas, kura atspoguļo emitenta reālo situāciju, nepieejamība vai trūkums.
- **Juridiskais risks jeb likumdošanas risks** – risks, kas var radīt papildu izdevumus un/vai zaudējumus sakarā ar grozījumiem Ārvalstu tiesību aktos, piemērojot jebkādus izpildvaras, likumdevēja vai tiesu varas lēmumus/aktus, kā rezultātā Plāna mantā ietilpstošiem finanšu instrumentiem un/vai naudas līdzekļiem (t.sk., kas atrodas turēšanā pie Starpnieka) tiek uzlikts arests vai citi ierobežojumi, liedzot brīvi rīkoties ar tiem.
- **Sistēmas risks** - zaudējumu rašanās sakarā ar norēķinu centru, vai norēķinu sistēmu disfunkcijas izraisītu neiespējamību veikt norēķinus vai pārskaitījumus.
- **Grāmatvedības un nodokļu dubultās iekasēšanas risks** - saistīts ar dažādu grāmatvedības uzskaites pamatprincipu pielietošanu dažādu valstu vērtspapīru uzskaites un reģistrācijas sistēmās, kas var radīt papildus grūtības investīcijām, kā arī nerezidentu ieguldījumiem Ārvalstīs var būt noteiktas lielākas nodokļu likmes, līdz ar to Plāna īpašumi var tikt vairāk apgrūtināti nekā ieguldot vietējā tirgū.
- **Ārvalstīs emitēto finanšu instrumentu turēšanas risks** - saistīts ar Ārvalsts Starpnieka turējumā un uzskaitē esošo Plānam piederošo finanšu instrumentu un naudas līdzekļu un no tiem izrietošo tiesību uzskaiti. Plāna dalībniekiem jāapzinās, ka attiecībā uz šo Starpnieku darbību, bezdarbību un atbildību tiek piemēroti Starpnieka reģistrācijas valsts tiesību akti un

tirgus prakse, kas var būt mazāk labvēlīgi Plāna dalībniekiem un var būtiski atšķirties no LV tiesību aktiem un tirgus prakses finanšu instrumentu turēšanā un ar finanšu instrumentu saistītajās tiesībās. Ārvalstīs var būt atšķirīgs vai nepilnīgs regulējums attiecībā uz finanšu instrumentu turēšanu citu personu labā un prasības par klientiem, tai skaitā Plānam piederošo finanšu instrumentu šķirtu turēšanu var nepastāvēt vai būtiski atšķirties no LR esošajām. Par finanšu instrumentu īpašnieku var tikt uzskatīts nevis Plāns, bet Turētājbanka, Starpnieks vai Starpnieka piesaistīta cita persona (apakš-starpnieks) un Plānam piederošie finanšu instrumenti var tikt apgrūtināti vai atsavināti, uzskatot tos par tās personas īpašumu, uz kuras vārda Ārvalstīs (ārpus ES) instrumenti ir reģistrēti, kaut gan Turētājbanka ir paziņojusi Starpniekam, ka pie tā tiek turēti Plāna mantā ietilpstošie finanšu instrumenti. Dēļ nepilnībām šādu valstu finanšu instrumentu turēšanas sistēmā vai Starpnieka vai emitentu rīcības rezultātā Plāna darījumiem, kā arī ienākumiem no finanšu instrumentu notikumiem vai darījumiem var tikt piemērotas neatbilstošas nodokļu likmes. Finanšu instrumentus, kas ir emitēti ārpus LR, Turētājbanka var turēt pie Starpniekiem ārpus ES, un šādu finanšu instrumentu iegāde un turēšana var radīt šeit minēto risku, tai skaitā gadījumā, kad finanšu instrumenti ir reģistrēti ES. Lielbritānijas izstāšanās gadījumā no ES, arī uz finanšu instrumentu turēšanu Lielbritānijā var būt attiecināms šajā punktā minētais risks.

3.2. Iespējamo pasākumu apraksts riska samazināšanai

Ar mērķi samazināt ieguldījumu riskus Plāna pārvalde notiek ievērojot diversifikācijas un risku samazināšanas principus.

Veicot ieguldījumus uz Plāna rēķina, Līdzekļu pārvaldītājs iegūst pietiekami plašu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī seko līdzi to personu finansiālajai un ekonomiskajai situācijai, kuru emitētajos finanšu instrumentos tiks vai ir tikuši ieguldīti Plāna līdzekļi.

Šajā Prospektā noteiktās Plāna ieguldījumu politikas ietvaros, izstrādājot Plāna ieguldījumu stratēģiju un nosakot limitus, Līdzekļu pārvaldītājs veic analīzi par Plāna veikto ieguldījumu sadalījumu pa termiņiem, ģeogrāfisko izvietojumu, valūtu veidiem, u.c., izvērtējot katra šī faktora riska pakāpi. Līdzekļu pārvaldītājs stingri ievēro Plāna prospektā un LV Normatīvajos aktos noteiktās normas un ierobežojumus.

Riska samazināšanas nolūkos Līdzekļu pārvaldītājs ņem vērā sekojošus novērtējumus:

- valsts novērtējums pēc starptautisko reitinga aģentūru skalas;
- valsts pastāvošās politiskās situācijas apskats;
- valsts pastāvošās ekonomiskās situācijas apskats.

Zaudējumu, kas var rasties Starpnieka nolaidības vai tīšu saistību nepildīšanas gadījumā, Līdzekļu pārvaldītājam būs savas tiesībās jāaizstāv, vēršoties tieši pret emitentu un/vai Starpnieku. Līdzekļu pārvaldītājs un Turētājbanka pielietos visas nepieciešamās prasmes un piesardzību izvēloties, ieceļot un novērojot savus vietējos Starpniekus. Neskatoties uz šīm Līdzekļu pārvaldītāja un Turētājbankas veiktajām darbībām, pilnībā izvairīties no riska, kas saistīts ar Starpnieka darbību, bezdarbību vai saistību nepildīšanu, nav iespējams.

Plāna ieguldījumu stratēģija tiek veidotā tā, lai, tik tālu cik iespējams, minimizētu. 3.1. apakšpunktā minētos riskus, taču Līdzekļu pārvaldītājs negarantē to, ka nākotnē būs iespēja pilnībā izvairīties no šiem riskiem.

4. IEGULDĪJUMU PLĀNA DALĪBNIKĀ TIESĪBAS

4.1. Dalībnieku tiesības mainīt līdzekļu pārvaldītāju un plānu

Katram fondēto pensiju shēmas dalībniekam ir tiesības brīvi izvēlēties un LV Ministru kabineta noteiktajā kārtībā mainīt sava uzkrātā fondētās pensijas kapitāla līdzekļu pārvaldītāju, norādot

shēmas līdzekļu ieguldījumu plānu vai arī mainīt tikai ieguldījumu plānu, nemainot esošo līdzekļu pārvaldītāju.

Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja maiņa pieļaujama ne biežāk kā reizi gadā, bet viena un tā paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja ieguldījumu plānu maiņa — ne biežāk kā divas reizes gadā, kā arī papildus tad, ja:

- Komisija ir anulējusi ierakstu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā;
- ir notikusi fondēto pensiju shēmas dalībnieka izraudzītā fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja reorganizācija;
- fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs fondēto pensiju shēmas dalībnieka izraudzīto ieguldījumu plānu apvieno ar citu ieguldījumu plānu (plāniem) un ir Komisijā reģistrējis jaunu ieguldījumu plāna prospektu (ieguldījumu plāna prospekta jaunu redakciju) vai izraudzīto ieguldījumu plānu pievieno citam tā paša fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja pārvaldītajam ieguldījumu plānam;
- fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs nodod tā pārvaldīto ieguldījumu plānu citam fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītajam.

4.2. Dalībnieku tiesības saņemt informāciju

Informāciju par ieguldījumu plānu, Turētājbanku un Līdzekļu pārvaldītāju var saņemt Līdzekļu pārvaldītāja birojā, Turētājbankas biros, Internetā pēc adreses www.cblam.lv, pa telefonu (+371) 67010000, kā arī ar šo informāciju var iepazīties Aģentūras filiālēs.

4.3. Dalībnieka tiesības saņemt uzkrāto fondētās pensijas kapitālu

Kad fondēto pensiju shēmas dalībnieks sasniedz vecumu, kas dod tiesības saņemt vecuma pensiju, un pieprasa pensiju, Aģentūra ar fondēto pensiju shēmas dalībnieka kontā reģistrēto fondētās pensijas kapitālu rīkojas pēc viņa izvēles:

- uzkrāto fondētās pensijas kapitālu ieskaita valsts pensiju speciālajā budžetā un kopā ar pensijas kapitālu, kura veidošanos nosaka likums "Par valsts pensijām", pilnā apjomā ņem vērā, aprēķinot vecuma pensiju saskaņā ar minēto likumu;
- pārskaita uzkrāto fondētās pensijas kapitālu fondēto pensiju shēmas dalībnieka izraudzītam apdrošinātājam dzīvības apdrošināšanas (mūža pensijas) polises iegādei. Šādas mūža pensijas apdrošināšanas tipveida noteikumus izdod Ministru kabinets.

Fondēto pensiju shēmas dalībniekam ir tiesības izvēlēties, kā tiks izmantots viņa fondētās pensijas kapitāls gadījumā, ja fondēto pensiju shēmas dalībnieks nomirs pirms vecuma pensijas pieprasīšanas t.sk. pastāv iespēja pieprasīt:

- to ieskaitīt valsts pensiju speciālajā budžetā un ņemt vērā, aprēķinot apgādnieka zaudējuma pensiju mirušā fondēto pensiju shēmas dalībnieka apgādībā bijušajiem ģimenes locekļiem saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām";
- to pievienot fondēto pensiju shēmas dalībnieka norādītās personas fondētās pensijas kapitālam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā;
- to atstāt mantojumā Civillikumā noteiktajā kārtībā.

5. IEGULDĪJUMU PLĀNA PĀRVALDE

5.1. Līdzekļu pārvaldītājs

5.1.1. Līdzekļu pārvaldītāja nosaukums: "CBL Asset Management" IPAS

Juridiskā adrese (arī biroja adrese): Republikas laukums 2a, Rīga LV-1010, Latvija
Tālr. (+371)67010810, fakss (+371)67778622

Līdzekļu pārvaldītāja izpildinstitūcijas atrašanās vieta sakrīt ar juridisko adresi.

5.1.2. Līdzekļu pārvaldītāja dibināšanas datums: 2002. gada 11. janvāris

Vienotais reģistrācijas numurs: 40003577500

5.1.3. Līdzekļu pārvaldītāja reģistrētā un apmaksātā pamatkapitāla apjoms: EUR 5'904'918**5.1.4. Līdzekļu pārvaldītāja Padome un Valde**

Padome ir akcionāru ievēlēta institūcija, kas sastāv no 3 personām.

Padomes tiesības un pienākumi:

- Padomei ir tiesības jebkurā laikā pieprasīt no Sabiedrības valdes pārskatu par Sabiedrības, t.sk. Plāna, stāvokli;
- Padomei ir tiesības pārbaudīt Sabiedrības, t.sk. Plāna, reģistrus un dokumentus, vērtspapīrus un citu mantu;
- Padome var šo pārbaudi uzticēt kādam no saviem locekļiem vai uzdot atsevišķu jautājumu noskaidrošanu pieaicinātam lietpratējam.

Padomes priekšsēdētājs

Vārds, uzvārds: **Vladimirs Ivanovs**, LV pilsonis, personas kods 260262-10432

Izglītība: augstākā

Specialitāte: uzņēmējdarbības vadība

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

AS "Citadele banka" Privāta kapitāla pārvaldīšanas direkcijas vadītājs (kopš 10.2012.)

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

visi LV tiesību aktos un Sabiedrības statūtos paredzētie Padomes priekšsēdētāja pienākumi un tiesības.

Padomes priekšsēdētāja vietnieks

Vārds, uzvārds: **Vaidas Žagūnis**, Lietuvas Republikas pilsonis, personas kods 800055-14805

Izglītība: augstākā, maģistra grāds

Specialitāte: uzņēmējdarbības vadība

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

Vairāk kā 18 gadus ilga pieredze banku sektorā.

SEB bankas Lietuvā valdes loceklis un viceprezidents (09.2016. – 10.2019.)

AS "Citadele banka" Valdes loceklis, korporatīvo klientu apkalpošanas direktors (kopš 03.2020.)

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

visi LV tiesību aktos un Sabiedrības statūtos paredzētie Padomes priekšsēdētāja vietnieka pienākumi un tiesības.

Padomes loceklis

Vārds, uzvārds: **Peter Meier**, Šveices Konfederācijas pilsonis, identifikācijas kods 800039-38604

Izglītība: augstākā, doktora grāds

Specialitāte: ekonomikas tiesību zinātnes

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

Vairāk kā 23 gadu pieredze padomes locekļu amatos finanšu iestādēs, t.sk. pensiju fondi, aktīvu pārvaldīšanas kompānijas un bankas.

ZHAW School of Management and Law, Aktīvu pārvaldības novirziena vadītājs, vecākais lektors finansēs un investīciju pārvaldībā (03.2002.- 07.2018.)

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

visi LV tiesību aktos un Sabiedrības statūtos paredzētie Padomes locekļa pienākumi un tiesības.

Valde ir Sabiedrības izpildinstitūcija, kas pārvalda Sabiedrības mantu un rīkojas ar tās kapitāliem atbilstoši likumu un statūtu noteikumiem un akcionāru pilnsapulču norādījumiem.

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi

1. Pārvaldot Sabiedrības izveidotos vai pārņemtos ieguldījumu plānus, kā arī veicot ieguldījumus uz Plāna rēķina, Valde iegūst informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījuma objektiem, kā arī uzrauga to personu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos vērtspapīros tiks vai ir tikuši ieguldīti Plāna līdzekļi.
2. Valde nodrošina visaptverošu Sabiedrības un katram pārvaldāmajam ieguldījumu plānam atsevišķu ikdienas iekšējās kontroles sistēmu.
3. Valde patstāvīgi, vai pieaicinot kompetentas personas:
  - nodrošina ieguldījumu plāna grāmatvedības uzskaiti, vedot katra ieguldījumu plāna grāmatvedības uzskaiti atsevišķi
  - nodrošina ieguldījumu plāna gada un ceturkšņa pārskatu sagatavošanu
  - apstiprina katra ieguldījumu plāna gada un ceturkšņa pārskatus
  - ieceļ un apstiprina zvērināto revidentu, kas veic katra ieguldījumu plāna gada pārskatu revīziju
  - veic citas likumos un saistošos Komisijas lēmumos paredzētās darbības ieguldījumu plāna aktīvu uzskaitē.

Valdes priekšsēdētājs

Vārds, uzvārds: **Kārlis Purgailis**, LV pilsonis, personas kods 290680-10723;

Izglītība: augstākā

Specialitāte: ekonomika un biznesa vadība

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

AS “Citadele banka” Resursu pārvaldības daļas vadītājs, Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas komitejas loceklis, Finanšu tirgus un kontrahentu risku komitejas loceklis (04.2015. - 09.2017.)

AS “SEB banka” Uzkrājumu un ieguldījumu produktu vadītājs (04.2014. - 05.2015.)

Būtiska līdzdalība (virs 10%) citās uzņēmēj sabiedrībās: nav.

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

veikt visus LV tiesību aktos un Sabiedrības statūtos paredzētos Valdes priekšsēdētāja pienākumus.

Valdes loceklis

Vārds, uzvārds: **Zigurds Vaikulis**, LV pilsonis, personas kods 090975-11801

Izglītība: augstākā

Specialitāte: uzņēmējdarbības vadība

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

„CBL Asset Management” IPAS Portfeļu pārvaldīšanas daļas vadītājs (kopš 01.2011.);

Būtiska līdzdalība (virs 10%) citās uzņēmēj sabiedrībās: nav.

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

veikt visus LV tiesību aktos un Sabiedrības statūtos paredzētos Valdes locekļa pienākumus.

Valdes loceklis

Vārds, uzvārds: **Andris Kotāns**, LV pilsonis, personas kods 180880-11017

Izglītība: augstākā

Specialitāte: ekonomika un uzņēmējdarbība

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

„CBL Asset Management” IPAS Portfeļu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs, vecākais fondu pārvaldnieks (kopš 10.2007.).

Būtiska līdzdalība (virs 10%) citās uzņēmējdarbībās: nav.

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

visi LV tiesību aktos un Sabiedrības statūtos paredzētie Valdes locekļa pienākumi un tiesības.

Valdes loceklis

Vārds, uzvārds: **Lolita Sičeva**, LV pilsoņe, personas kods 100770-11736

Izglītība: augstākā

Specialitāte: ekonomika un pārvalde

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

„CBL Asset Management” IPAS Operacionālās daļas vadītāja (kopš 10.2008.).

Būtiska līdzdalība (virs 10%) citās uzņēmējdarbībās: nav.

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

visi LV tiesību aktos un Sabiedrības statūtos paredzētie Valdes locekļa pienākumi un tiesības.

5.1.5. Plāna pārvaldnieks

Līdzekļu pārvaldītāja valde ieguldījumu plānam ieceļ vismaz divus Plāna pārvaldniekus, kuri ir tiesīgi dot rīkojumus un rīkojas ar pārvaldāmā Plāna līdzekļiem saskaņā ar Prospektu un Līdzekļu pārvaldītāja valdes lēmumiem.

Plāna pārvaldnieki drīkst strādāt tikai vienā ieguldījumu sabiedrībā.

Plāna pārvaldnieki ir atbildīgi par Plāna ieguldījumu politikas ievērošanu.

Jautājumus par Plāna ieguldījumu stratēģiju un taktiku Plāna pārvaldnieki izskata un lēmumus pieņem pēc nepieciešamības uz vienprātības principa. Ja vienprātība netiek panākta, katram Fonda pārvaldniekam ir pienākums informēt Sabiedrības valdi, kura pieņem lēmumu par turpmāko rīcību.

Rīkojumus par darījumiem ar Plāna līdzekļiem ir tiesīgs parakstīt jebkurš Plāna pārvaldnieks vienpersoniski.

Plāna pārvaldnieks neatbild par viņa prombūtnes laikā pieņemtajiem lēmumiem un iesniegtajiem rīkojumiem līdz brīdim, kad Pārvaldniekam rodas iespēja iepazīties un izvērtēt viņa prombūtnes laikā pieņemtos lēmumus un noslēgtos darījumus.

Veicot jebkādus darījumus ar Plāna līdzekļiem, jābūt Pārvaldnieka rīkojumam Turētājbankai, kas iesniegts saskaņā ar Turētājbankas līgumu un ar Turētājbanku saskaņotu rīkojumu iesniegšanas kārtību. Ja rīkojums ir pretrunā ar likumu, Komisijas noteikumiem, Plāna Prospektu vai Turētājbankas līgumu, Turētājbanka rīkojumu neizpilda.

Par Plāna pārvaldniekiem iecelti:

Vārds, uzvārds: **Zigurds Vaikulis**, LV pilsonis, personas kods 090975-11801

Izglītība: augstākā

Specialitāte: uzņēmējdarbības vadība

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

„CBL Asset Management” IPAS (iepriekš "Citadele Asset Management" IPAS) Portfeļu pārvaldīšanas daļas vadītājs (kopš 01.2011.);

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

visi LV tiesību aktos, Sabiedrības statūtos un Plāna prospektā paredzētie Plāna pārvaldnieka pienākumi un tiesības.

Pārvaldnieks pilda pārvaldnieka funkcijas sekojošos Līdzekļu pārvaldītāja ieguldījumu fondos un ieguldījumu plānos:

- ieguldījumu plāns “CBL Aktīvais ieguldījumu plāns”;
- ieguldījumu plāns “CBL Universālais ieguldījumu plāns”;
- ieguldījumu plāns “CBL Ilgtspējīgu iespēju ieguldījumu plāns”;
- ieguldījumu fonds „CBL Opportunities Funds”.

Vārds, uzvārds: **Andris Kotāns**, LV pilsonis, personas kods 180880-11017

Izglītība: augstākā

Specialitāte: ekonomika un uzņēmējdarbība

Profesionālā biogrāfija pēdējo piecu gadu laikā:

„CBL Asset Management” IPAS Fondu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs (kopš 10.2007.).

Ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:

visi LV tiesību aktos, Sabiedrības statūtos un Plāna prospektā paredzētie Plāna pārvaldnieka pienākumi un tiesības.

Pārvaldnieks pilda pārvaldnieka funkcijas sekojošos Līdzekļu pārvaldītāja ieguldījumu fondos un ieguldījumu plānos:

- ieguldījumu plāns “CBL Aktīvais ieguldījumu plāns”;
- ieguldījumu plāns “CBL Universālais ieguldījumu plāns”;
- ieguldījumu plāns “CBL Ilgtspējīgu iespēju ieguldījumu plāns”;
- ieguldījumu fonds „CBL Opportunities Funds”;
- ieguldījumu fonds „CBL Eastern European Bond Fund”;
- ieguldījumu fonds „CBL Global Emerging Markets Bond Fund”.

5.1.6. Līdzekļu pārvaldītāja akcionāru saraksts

AS “Citadele banka”	(Reģistrācijas numurs 40103303559)
Akciju skaits	5’904’918 ar balsstiesībām
Daļa pamatkapitālā	100.00 %

5.1.7. Citu Līdzekļu pārvaldītāja pārvaldāmo plānu un fondu nosaukums un apraksts

Līdzekļu pārvaldītājs ir valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plāna “CBL Aktīvais ieguldījumu plāns”, “CBL Universālais ieguldījumu plāns”, “CBL dzīves cikla plāns Millennials” un “CBL Ilgtspējīgu iespēju ieguldījumu plāns” līdzekļu pārvaldītājs:

- **“CBL Aktīvais ieguldījumu plāns”** – ieguldīšanas mērķis ir, realizējot aktīvu ieguldījumu politiku, panākt ilgtermiņa kapitāla pieaugumu, veicot ieguldījumus galvenokārt valsts, pašvaldību, kredītiestāžu un komercsabiedrību emitētos vai garantētos parāda vērtspapīros un naudas tirgus instrumentos, kredītiestāžu termiņnoguldījumos, kapitāla vērtspapīros, kā arī ieguldījumu fondu, kas veic ieguldījumus minētajos finanšu aktīvos, apliecībās. Līdz 50% no plāna aktīviem var tikt ieguldīti komercsabiedrību kapitāla vērtspapīros un ieguldījumu fondu, kuri var veikt ieguldījumus kapitāla vērtspapīros, apliecībās, kā arī riska kapitāla tirgū un alternatīvo ieguldījumu fondos, tajā skaitā - tādos, kuri drīkst veikt ieguldījumus nekustamajā īpašumā.
- **“CBL Universālais ieguldījumu plāns”** – ieguldīšanas mērķis ir, realizējot konservatīvu ieguldījumu politiku, gūt pēc iespējas lielāku aktīvu atdevi, veicot ieguldījumus galvenokārt valsts, pašvaldību, kredītiestāžu un komercsabiedrību emitētos vai garantētos parāda vērtspapīros un naudas tirgus instrumentos, kredītiestāžu termiņnoguldījumos, kā arī ieguldījumu fondu, kas veic ieguldījumus minētajos finanšu aktīvos, apliecībās.

- **“CBL Ilgtspējīgu iespēju ieguldījumu plāns”** – ieguldīšanas mērķis ir ilgtermiņa kapitāla pieaugums, portfeļa veidošanas un vērtspapīru atlasē procesā īpašu uzmanību pievēršot vides, sociālajiem un korporatīvās pārvaldības (ESG) faktoriem. Ieguldījumu plāna līdzekļi tiek ieguldīti vērtspapīros ar augstāku par vidējo ESG novērtējumu.

Līdzekļu pārvaldītāja pārvaldīšanā atrodas sekojošo ieguldījumu fondu līdzekļi:

- Ieguldījumu fonds **“CBL Eastern European Bond Fund”**, ieguldīšanas mērķis ir panākt ilgtermiņa kapitāla pieaugumu, galvenokārt veicot investīcijas Austrumeiropas valstu valsts, pašvaldību, centrālo banku un kredītiestāžu emitētos vai garantētos, kā arī komercsabiedrību emitētos parāda un kapitāla vērtspapīros. Apakšfondu investīciju portfeli ir diversificēti starp ieguldījumiem kapitāla un parāda vērtspapīros, kā arī dažādās valūtās un valstīs, tādējādi nodrošinot lielāko ieguldījumu drošību un aizsardzību pret fonda aktīvu vērtības svārstībām, kādas ir raksturīgas ieguldījumiem tikai vienas klases, valūtas, vai valsts vērtspapīros.
- Ieguldījumu fonds **“CBL Global Emerging Markets Bond Fund”**, ieguldīšanas mērķis ir panākt ilgtermiņa kapitāla pieaugumu, galvenokārt veicot investīcijas Austrumeiropas valstu valsts, pašvaldību, centrālo banku un kredītiestāžu emitētos vai garantētos, kā arī komercsabiedrību emitētos parāda un kapitāla vērtspapīros. Apakšfondu investīciju portfeli ir diversificēti starp ieguldījumiem kapitāla un parāda vērtspapīros, kā arī dažādās valūtās un valstīs, tādējādi nodrošinot lielāko ieguldījumu drošību un aizsardzību pret fonda aktīvu vērtības svārstībām, kādas ir raksturīgas ieguldījumiem tikai vienas klases, valūtas, vai valsts vērtspapīros.
- Ieguldījumu fonds **“CBL Russian Equity Fund”**, kura ieguldīšanas mērķis ir panākt kapitāla pieaugumu, investējot, galvenokārt, to uzņēmumu akcijās, kuri ir reģistrēti vai kuru galvenā darbība notiek Krievijas Federācijā; fonda ienākumu veidos akciju cenu pieaugums un dividenžu izmaksas;
- Ieguldījumu fonds **“CBL European Leaders Equity fund”** kura ieguldīšanas mērķis ir panākt ilgtermiņa kapitāla pieaugumu, investējot, galvenokārt, to emitentu akcijās, kuri ir reģistrēti vai kuru galvenā darbība notiek Eiropas valstīs; fonda ienākumu veidos akciju cenu pieaugums un dividenžu izmaksas;
- Ieguldījumu fonds **“CBL Opportunities Funds”** (ar trim apakšfondiem: CBL Optimal Opportunities Fund - USD, CBL Optimal Opportunities - EUR, CBL Prudent Opportunities Fund – EUR), kura ieguldīšanas mērķis ir panākt ilgtermiņa kapitāla pieaugumu, investējot, galvenokārt, Latvijā, citās Eiropas Savienības dalībvalstīs un OECD dalībvalstīs reģistrētu atvērto ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībās (daļās) un tiem pielīdzināmos vērtspapīros;
- Alternatīvo ieguldījumu fonds **“Baltic Pearl Real Estate Fund”**, kura ieguldīšanas mērķis ir nodrošināt ieguldītājiem kapitāla pieaugumu, veicot investīcijas, galvenokārt, nekustamā īpašuma objektos, kas ir reģistrēti Baltijas valstīs. Starplaikos starp darījumiem ar nekustamajiem īpašumiem vai pirms un pēc to izpildes Fonda naudas līdzekļi var tikt izvietoti arī finanšu instrumentos.

Līdzekļu pārvaldītāja pārvaldīšanā atrodas sekojošu privāto pensiju fondu pensiju plānu līdzekļi:

- AS “CBL atklātais pensiju fonds” pensiju plāns “CBL Aktīvais”,
- AS “CBL atklātais pensiju fonds” pensiju plāns “CBL Aktīvais USD”,
- AS “CBL atklātais pensiju fonds” pensiju plāns “CBL Sabalansētais”.

Līdzekļu pārvaldītājs tā pārvaldīšanā esošo ieguldījuma plāna līdzekļus iegūst un pārvalda šķirti no jebkuras citas Sabiedrības un tās pārvaldīšanā esošās mantas. Ieguldījuma plāna līdzekļu daļu, kas tiek pārvaldīta saskaņā ar ieguldījumu plānu, Līdzekļu pārvaldītājs pārvalda šķirti no citiem tā aktīviem un pārējo ieguldījumu plānu līdzekļiem.

5.1.8. Līdzekļu pārvaldītāja finansiālā stāvokļa raksturojums

Informācija par Līdzekļu pārvaldītāja piedalīšanos citās uzņēmēj sabiedrībās

Uz Plāna prospekta apstiprināšanas brīdi Sabiedrība ar savu kapitālu citās uzņēmēj sabiedrībās vai sabiedriskajās organizācijās nepiedalās.

Patenti, licences un speciālas atļaujas

Licence ieguldījumu pārvaldes pakalpojumu sniegšanai – izsniegta 2002.gada 15.februārī un pārreģistrēta 2004.gada 10.decembrī, 2005.gada 30.septembrī, 2005.gada 5.decembrī, 2010.gada 5.augustā, 2014.gada 19.februārī un 2015.gada 19.janvārī ar Nr.06.03.07.098/367.

Licence alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieka darbībai – izsniegta 2014.gada 10.janvārī un pārreģistrēta 2015.gada 19.janvārī ar Nr.06.13.08.098/369.

Licence Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai izsniegta 2002.gada 20.septembrī.

Nekustamais īpašums un citi pamatlīdzekļi

Uz Plāna prospekta apstiprināšanas brīdi Sabiedrībai nekustamais īpašums, kā arī pamatlīdzekļi nepieder.

Īpašuma ieķīlājumi un galvojumi par citu personu saistībām

Uz Plāna prospekta apstiprināšanas brīdi Sabiedrība nav veikusi sava īpašuma ieķīlājumus un galvojumus par citu personu saistībām, kā arī tai nav citu apgrūtinājumu, kas attiecas uz Sabiedrības darbību un var ietekmēt Sabiedrības finansiālo stāvokli.

Prasības, tiesu procesi un izpildraksti

Uz Plāna prospekta apstiprināšanas brīdi pret Sabiedrību nav iesniegtas prasības, uzsākti tiesu procesi un iesniegti izpildraksti, kā arī nav piemērotas civiltiesiskās, ekonomiskās un administratīvās sankcijas.

5.1.9. Ar līdzekļu pārvaldīšanu saistīto pakalpojumu un funkciju nodošana un deleģēšana trešajām personām

Līdzekļu pārvaldītājs var nodot atsevišķas ar līdzekļu pārvaldīšanu saistītās funkcijas trešajām personām ar atbilstošu kvalifikāciju un pieredzi, t.sk. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā deleģēt trešajām personām ar līdzekļu pārvaldīšanu saistītos pakalpojumus un ārpakalpojumus. Ar Plāna līdzekļu pārvaldīšanu saistīto funkciju nodošana neatbrīvo Līdzekļu pārvaldītāju no Normatīvajos aktos tam paredzētās atbildības.

Pamatojoties uz ar Līdzekļu pārvaldītāju noslēgtajiem līgumiem, AS „Citadele banka” sniedz Līdzekļu pārvaldītājam šādus pakalpojumus:

- Administratīvās vadības un konsultāciju pakalpojumu, t.sk. iekšējā audita, personāla pārvaldības un drošības pakalpojumus;
- Informācijas sistēmu pārvaldības un attīstīšanas pakalpojumus.

Par atsevišķa pakalpojuma vai ārpakalpojuma plānoto deleģēšanu Līdzekļu pārvaldītājs sniedz informāciju šajā Prospektā, un

- Plāna līdzekļu ieguldījumu pārvaldīšanas deleģēšanas gadījumā – Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iepriekš saņem tam attiecīgu Komisijas atļauju;
- Plāna administratīvās vadības un mārketinga deleģēšanas gadījumā – 5 darba dienu laikā pēc attiecīgā deleģēšanas līguma noslēgšanas informē par to Komisiju,

kā arī Līdzekļu pārvaldītājs nodrošina, ka ne vēlāk kā 10 dienas pirms tam, kad deleģēto pakalpojumu vai ārpakalpojumu uzsāk sniegt cita persona, Plāna dalībnieki par to tiek informēti Līdzekļu pārvaldītāja mājaslapā Internetā pēc adreses www.cblam.lv.

5.1.10. Līdzekļu pārvaldītājam maksājamās atlīdzības apjoms, šīs atlīdzības noteikšanas un maksāšanas kārtība

Par Plāna līdzekļu pārvaldi un apkalpošanu Līdzekļu pārvaldītājs saņem maksājumus šī Prospekta 1.1.punktā noteiktajā apmērā.

Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam par Plāna pārvaldi tiek aprēķināta katru dienu un uzkrāta mēneša laikā. Šo atlīdzību sedz no Plāna līdzekļiem reizi mēnesī ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā pēc kārtējā kalendārā mēneša beigām. Līdzekļu pārvaldītājs aprēķina, bet Turētājbanka pārbauda aprēķinu un pārskaita atlīdzību Līdzekļu pārvaldītājam.

Līdzekļu pārvaldītājam maksājamās atlīdzības apjoms tiek iekļauts Plāna līdzekļu vērtības aprēķinā katru darba dienu.

Kārtību, kādā Līdzekļu pārvaldītājam aprēķināma maksājuma par Plāna pārvaldi pastāvīgā un mainīgā daļa, kā arī maksājuma par Plāna pārvaldi uzskaites un ieturēšanas kārtību nosaka Normatīvie akti.

5.2. Turētājbanka

5.2.1. Turētājbankas nosaukums: Akciju sabiedrība "Citadele banka"

Dibināšanas datums: 2010.gada 30.jūnijā

Vienotais reģistrācijas numurs: 40103303559

Licences: Licence Kredītiestādes darbībai nr. 06.01.05.405/280

5.2.2. Turētājbankas juridiskā adrese: Republikas laukums 2A, Rīga, LV 1010, Latvija
Turētājbankas izpildinstitūcijas atrašanās vieta sakrīt ar juridisko adresi.

5.2.3. Turētājbankas Padome un Valde

AS "Citadele banka" padomes locekļi Plāna prospekta grozījumu apstiprināšanas brīdī ir:

Timothy Collins	Padomes priekšsēdētājs;
Elizabeth Critchley	Padomes priekšsēdētāja vietniece;
James L. Balsillie	Padomes loceklis;
Dhananjaya Dvivedi	Padomes loceklis;
Sylvia Gansser- Potts	Padomes locekle;
Lawrence N. Lavine	Padomes loceklis;
Nicholas Haag	Padomes loceklis;
Karina Saroukhanian	Padomes loceklis;
Klāvs Vasks	Padomes loceklis.

AS "Citadele banka" valdes locekļi Plāna prospekta grozījumu apstiprināšanas brīdī ir:

Johan Åkerblom	Valdes priekšsēdētājs;
Valters Ābele	Valdes loceklis;
Kaspars Jansons	Valdes loceklis;
Vladislavs Mironovs	Valdes loceklis;
Slavomir Mizak	Valdes loceklis;
Uldis Upenieks	Valdes loceklis;
Vaidas Žagūnis	Valdes loceklis.

5.2.4. Turētājbankas tiesības, pienākumi un atbildība

Tiesības

Turētājbanka rīkojas neatkarīgi no Līdzekļu pārvaldītāja un vienīgi Plāna dalībnieku interesēs, atbilstoši LV Normatīvajiem aktiem, Turētājbankas līgumam un Plāna prospektam.

Turētājbankai ir tiesības uz atlīdzību par Turētājbankas līgumā noteikto pakalpojumu sniegšanu.

Turētājbanka nodrošinot Plāna mantā ietilpstošo finanšu instrumentu un naudas līdzekļu turēšanu pie Starpnieka Ārvalstī, ir tiesīga noslēgt ar šādiem Starpniekiem līgumus ar nosacījumu, ka Turētājbanka ir paziņojusi attiecīgajam Starpniekam, ka attiecīgajā kontā tiek turēti Turētājbankas klientiem (t.sk. Plānam) piederošie finanšu instrumenti.

Ja Turētājbanka finanšu instrumentu turēšanai izmanto Starpniekus, tad, ņemot vērā attiecīgās Ārvalsts īpašumtiesību un to uzskaiti regulējošo tiesību aktu īpatnības, īpašumtiesības uz finanšu instrumentiem var tikt reģistrētas uz Turētājbankas, Starpnieka, Līdzekļu pārvaldītāja vai trešās personas, t.sk. uz Starpnieka piesaistītās trešās personas vārda. Savā uzskaitē Turētājbanka uzskaita Līdzekļu pārvaldītāja/Plāna īpašumtiesības uz šādiem finanšu instrumentiem saskaņā ar LV tiesību aktiem.

Aktuāls Turētājbankas Starpnieku saraksts, pie kuriem Turētājbanka tur Plāna aktīvus, kā arī cita ar to saistīta informācija pieejama pēc Plāna pieprasījuma Turētājbankā.

Plāna pārvaldes tiesību pāreja Turētājbankai

Ja Līdzekļu pārvaldītāja tiesības pārvaldīt Plāna līdzekļus izbeidzas un Normatīvajos aktos nav noteikts citādi, tiesības pārvaldīt Plānu pāriet Turētājbankai līdz brīdim, kad Turētājbanka saņem Aģentūras rīkojumu par pārvaldīšanas tiesību nodošanu citam līdzekļu pārvaldītājam.

Turētājbankai, kurai ir pārgājušas leguldījumu plāna pārvaldīšanas tiesības, ir visas Līdzekļu pārvaldītāja tiesības.

Pienākumi

Turētājbanka glabā Plāna līdzekļus saskaņā ar LV Normatīvajiem aktiem un Turētājbankas līgumu.

Turētājbanka seko, lai Plāna līdzekļu vērtība un Plāna daļas vērtība tiktu aprēķināta saskaņā ar LV Normatīvajiem aktiem un Plāna prospektu.

Turētājbanka sadarbojas ar Aģentūru un tās ieceltiem zvērinātiem revidentiem, kā arī nodrošina tiem pieeju visiem dokumentiem par Plāna līdzekļu pārvaldīšanu, kas ir turētājbankas rīcībā.

Turētājbanka pēc Aģentūras pieprasījuma izsniedz izrakstus no Plāna kontiem.

Turētājbanka izpilda Līdzekļu pārvaldītāja vai tā pilnvaroto personu rīkojumus, ja tie nav pretrunā ar LV Normatīvajiem aktiem, Plāna prospektu un Turētājbankas līgumu.

Turētājbanka seko un pārbauda, lai Plāna ienākumi tiktu izlietoti saskaņā ar Plāna prospektu, ievērojot LV Normatīvos aktus.

Turētājbanka seko, lai pienācīgi tiktu veikti darījumi ar Plāna līdzekļiem noteiktie maksājumi.

Turētājbanka nekavējoties, ne vēlāk kā nākamajā dienā, rakstiski ziņo Aģentūrai, Komisijai un Līdzekļu pārvaldītāja padomei par Turētājbankas konstatēto Līdzekļu pārvaldītāja rīcību, ar kuru pārkāptas normatīvo aktu prasības shēmas līdzekļu pārvaldīšanas jomā vai kas ir pretrunā ar noslēgtā Turētājbankas līguma un Plāna prospekta noteikumiem.

Turētājbanka Normatīvajos aktos noteiktajā gadījumā, kad Ārvalsts tiesību akti paredz atsevišķu finanšu instrumentu turēšanu tikai pie šajā Ārvalstī reģistrēta Starpnieka, ievērojot Normatīvajos noteikto kārtību, ir tiesīga turēt Plāna mantā ietilpstošos finanšu instrumentus pie tāda Ārvalsts Starpnieka, uz kuru neattiecas LR noteiktajām uzraudzības prasībām līdzvērtīgas darbību regulējošās prasības un to uzraudzība un kas nav pakļauts ikgadējai obligātai zvērināta revidenta revīzijai, kas paredz atzinuma par finanšu instrumentu esību saņemšanu. Šādā gadījumā informācija par finanšu instrumentu turēšanu pie šāda Ārvalsts Starpnieka, šādas turēšanas pamatojumu un ar to saistītajiem riskiem tiek izvietota tīmekļa vietnē: <https://www.cblam.lv/lv/pension-plans/>, kā arī pieejama pēc pieprasījuma Turētājbankā. Turētājbanka ir tiesīga turēt Plāna mantā ietilpstošos finanšu instrumentus pie šāda Ārvalsts Starpnieka tik ilgi, līdz Ārvalstī tiek reģistrēts Normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām atbilstošs Starpnieks.

Nodrošinot Plāna mantas turēšanu, kā arī veicot citus Turētājbankas pienākumus, var rasties interešu konflikti. Turētājbanka, balstoties uz Normatīvajiem aktiem un tās interešu konfliktu novēršanas procedūrām, analizē iespējamus interešu konfliktus, kas var rasties, sniedzot Turētājbankas pakalpojumus Plānam.

Turētājbanka un Līdzekļu pārvaldītājs ietilpst vienā konsolidācijas grupā un tādēļ interešu konflikti var rasties starp Plānu un Turētājbanku. Ņemot vērā Turētājbankas darbības profilu, tā var sniegt arī citus pakalpojumus Sabiedrībai un/vai Plānam, kā rezultātā interešu konflikti var rasties starp AS “Citadele banka” struktūrvienībām, kas nodrošina dažādu pakalpojumu sniegšanu. Turētājbanka sniedz turēšanas pakalpojumus arī citiem klientiem, tādēļ interešu konflikti var rasties starp Plānu un citiem Turētājbankas klientiem. Interešu konflikti var rasties arī saistībā ar Turētājbankas pienākumu nodošanu citām personām, piemēram, kad pienākumi tiek nodoti personai, kas ar Turētājbanku ietilpst vienā grupā.

Turētājbanka atbilstoši Normatīvo aktu prasībām ir izstrādājusi iekšējās procedūras, lai pienācīgi identificētu, pārvaldītu un pārraudzītu iespējamus interešu konfliktus, kā arī ir funkcionāli un hierarhiski nošķīrusi no Turētājbankas pienākumiem citus pienākumus, kas rada iespējamus interešu konfliktus. Papildus tam Turētājbankas un Līdzekļu pārvaldītāja vadības struktūras ir izveidotas tādā veidā, lai ļautu Līdzekļu pārvaldītājam un Turētājbankai darboties neatkarīgi un pildītu savus pienākumus Plāna un tā ieguldītāju interesēs.

Aktuāla informācija par iespējamajiem interešu konfliktiem, kas saistīti ar Turētājbankas pienākumu izpildi, pieejama pēc Plāna pieprasījuma Turētājbankā.

Atbildība

Turētājbanka pilnā apmērā atbild Plānam, tā dalībniekiem un Līdzekļu pārvaldītājam par zaudējumiem, kas nodarīti, ja Turētājbanka ar nolūku pārkāpusi likumu vai turētājbankas līgumu vai nolaidīgi veikusi savus pienākumus. Normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā Turētājbanka atbild Plānam un tā ieguldītājiem par to finanšu instrumentu zudumu, kuri turēti pie Turētājbankas vai trešās personas.

Ja Turētājbanka devusi piekrišanu darījumam, kas neatbilst Plāna prospektam, LV Normatīvo aktu prasībām, vai nav iesniegusi pretenziju par šo nosacījumu pārkāpumu, Turētājbanka un Līdzekļu pārvaldītājs ir solidāri atbildīgi par Plānam nodarītajiem zaudējumiem.

Turētājbanka nav atbildīga par zaudējumiem, kas var rasties sakarā ar attiecīgās valsts tiesību aktu par maksātspēju piemērošanu, tiesību aktu par finanšu instrumentu apgrozības, maksājumu operāciju, finanšu instrumentu, naudas līdzekļu pārvedumu operāciju, valūtas konvertāciju ierobežojumu piemērošanu, par īpaša režīma vai ierobežojumu ieviešanu.

Turētājbankas turējumā nodoto Plāna aktīvu turēšanas pienākumu nodošana trešajām personām neatbrīvo Turētājbanku no LV Normatīvajos aktos un Turētājbankas līgumā paredzētās atbildības.

5.2.5. Turētājbankai maksājamās atlīdzības apjoms, šīs atlīdzības noteikšanas un maksāšanas kārtība

Turētājbanka saskaņā ar Turētājbankas līgumu saņem atlīdzību par līgumā noteikto turētājbankas pakalpojumu sniegšanu.

Maksājums Turētājbankai par Plāna līdzekļu glabāšanu tiek iekļauts atlīdzības par Plāna pārvaldi pastāvīgajā daļā, kuras apmērs ir noteikts šī Prospekta 1.1.punktā.

Kārtību, kādā aprēķināma maksājuma par Plāna pārvaldi pastāvīgās atlīdzības daļa, kā arī maksājuma par Plāna pārvaldi uzskaites un ieturēšanas kārtību, nosaka Normatīvie akti.

5.3. Plāna Zvērināts revidents

Zvērināta revidenta nosaukums:	“KPMG Baltics” AS
Reģistrācijas numurs:	40003235171

Juridiskā adrese:

Vesetas iela 7, Rīga, LV-1013, Latvija

AS „KPMG Baltics” izpildinstitūcijas atrašanās vieta sakrīt ar juridisko adresi.

Licences: Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas licence revīzijas pakalpojumu sniegšanai Nr. 55.

AS "KPMG Baltics" ir viena no lielākajām audita, vadības un nodokļu konsultāciju kompānijām Latvijā.

6. IEGULDĪJUMU PLĀNA LĪDZEKĻU VĒRTĪBAS UN PLĀNA DAĻAS VĒRTĪBAS NOTEIKŠANAS METODES UN KĀRTĪBA

6.1. Plāna līdzekļu vērtēšanas vispārīgie principi

Plāna grāmatvedības uzskaitē tiek veikta saskaņā ar ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumu, Valsts fondēto pensiju likumu, kā arī citiem LV Normatīvajiem aktiem. Finanšu pārskatu posteņu novērtēšanai pielieto Starptautiskās grāmatvedības standartu padomes izdotos Starptautiskos grāmatvedības standartus.

6.2. Ieguldījumu plāna aktīvu novērtēšanas principi un metodes

Atbilstoši Plāna prospekta un LV Normatīvo aktu nosacījumiem "CBL dzīves cikla plāns Millennials" aktīvus var veidot vienīgi finanšu aktīvi. Visus ieguldījumu plānā iekļautos finanšu aktīvus Līdzekļu pārvaldītājs sadala sekojošās kategorijās:

- finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (financial asset at fair value through profit or loss);
- finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (*financial asset at amortised cost*).

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā ir finanšu aktīvi, kas iegādāti vai radušies galvenokārt, lai gūtu peļņu cenu īstermiņa svārstību rezultātā.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā ir finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētu termiņu, kurus ir nolemts un ir iespējams turēt līdz termiņa beigām.

Visi finanšu instrumenti to iegādes brīdī tiek klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Līdzekļu pārvaldītājs drīkst iekļaut finanšu aktīvu ar fiksētu atmaksas termiņu līdz termiņa beigām turēto ieguldījumu kategorijā, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, ja Līdzekļu pārvaldītājam ir nolūks un spēja turēt šo finanšu aktīvu līdz atmaksas termiņa beigām. Līdzekļu pārvaldītājs veic finanšu aktīvu ar fiksētu atmaksas termiņu klasificēšanu aktīvu iegādes brīdī, kā arī regulāri (katra mēneša beigās) pārskata aktīvu klasifikāciju.

Novērtējot finanšu aktīvus, Līdzekļu pārvaldītājs izmanto sekojošos principus:

- finanšu aktīvi, kas novērtēti kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tiek novērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesa vērtība ir naudas summa, pret kuru aktīvs var tikt apmainīts, veicot darījumu starp zinošām un neatkarīgām pusēm uz abpusējas vēlēšanās pamata;
- līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi, kuriem ir fiksēts atmaksas termiņš, tiek novērtēti to amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot faktiskās procentu likmes metodi.

Sākotnēji atzīstot finanšu aktīvus finanšu pārskatos, tie jānovērtē pēc iegādes vērtības, kas ir par tiem sniegtās atlīdzības patiesā vērtība. Iegādes vērtībā tiek iekļautas darījumu izmaksas, kuras tieši attiecās uz iegādāto finanšu aktīvu.

Plāna līdzekļu vērtība ir Plāna aktīvu vērtības un Plāna saistību vērtības starpība.

6.2.1. Parāda vērtspapīru, kas novērtēti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, novērtēšana

Biržās vai citos regulētos tirgos kotēto tirdzniecības nolūkā turēto parāda vērtspapīru patiesā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz Turētājbankas rīcībā esošām pēdējām publicētām vai zināmām vērtspapīru pirkšanas (BID) cenām.

Gadījumā ja, vērtspapīriem, kuru ienākums tiek izmaksāts kupona veidā, un biržas cena neiekļauj uzkrātos procentus jeb kupona daļu, tā tiek pieskaitīta tādā apmērā, kas atbilst laika periodam no kupona aprēķina sākuma datuma līdz Plāna vērtības aprēķināšanas dienai.

6.2.2. Parāda vērtspapīru, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, novērtēšana

Līdz termiņa beigām turētie parāda vērtspapīri un parāda vērtspapīri, kas netiek publiski tirgoti biržās vai citos regulētos tirgos, tiek novērtēti pēc amortizētās iegādes vērtības, kas tiek aprēķināta, pielietojot faktiskās procentu likmes metodi, saskaņā ar kuru vērtspapīri tiek uzskaitīti to iegādes un amortizētā diskonta vai uzcenojuma (Agio, Disagio) vērtību kopsummā, ienākumu atzīšanai un uzskaites vērtības samazināšanai pielietojot likmi, kas precīzi diskontē līdz finanšu aktīva termiņa beigām vai nākamajam procentu likmes maiņas datumam paredzamo nākotnes naudas maksājumu plūsmu līdz finanšu aktīva pašreizējai uzskaites vērtībai.

Gadījumā ja, vērtspapīra ienākums tiek izmaksāts kupona veidā, uzkrātie procenti jeb kupona daļa tiek pieskaitīta tādā apmērā, kas atbilst laika periodam no kupona aprēķina sākuma datuma līdz Plāna vērtības aprēķināšanas dienai.

6.2.3. Kapitāla vērtspapīru novērtēšana

Biržās vai citos regulētos tirgos kotēto kapitāla vērtspapīru vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz Turētājbankas rīcībā esošām pēdējām publicētām vai zināmām tirgus cenām.

Kapitāla vērtspapīri, kas netiek tirgoti fondu biržās vai citos regulētos tirgos, tiek novērtēti pēc to iegādes vērtības.

6.2.4. Ieguldījumu komercsabiedrību kapitālā novērtēšana

Sākotnēji ieguldījumi komercsabiedrību kapitālā sākotnēji tiek novērtēti pēc to sākotnējās ieguldījumu iegādes vērtības. Turpmāk ieguldījumu komercsabiedrību kapitālā novērtēšana tiek veikta, pamatojoties uz pašu komercsabiedrību sniegto informāciju, ja tās savu aktīvu novērtēšanai izmanto Starptautiskās Privātā Kapitāla un Riska Kapitāla Novērtēšanas Vadlīnijas (International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines) un ERKA (EVCA- European Private Equity & Venture capital Assciation) pārskatu sagatavošanas vadlīnijas. Pretējā gadījumā ieguldījumi komercsabiedrību kapitālā tiek novērtēti, pamatojoties uz jaunāko pieejamo informāciju par šo uzņēmumu (komercsabiedrības finanšu pārskati, cita komercsabiedrības pārvaldes institūcijas izplatītā informācija, nozares līdzīgo uzņēmumu zināmā vērtība), nodrošinot piesardzības principu uzņēmuma vērtības novērtēšanā.

Uz noslēgtā līguma pamata komercsabiedrības nodrošina ziņojumu sniegšanu Līdzekļu pārvaldītājam reizi ceturksnī par kompānijas aktīvu pārvērtēšanu. Reizi gadā Komercsabiedrības iesniedz Līdzekļu pārvaldītājam auditēto Komercsabiedrības Finanšu pārskatu.

6.2.5. Ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu apliecību novērtēšana

Ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecību vai tiem pielīdzināmu kopējo ieguldījumu uzņēmumu ieguldījumu apliecību (daļu) vērtība tiek noteikta, balstoties uz Plāna vērtības aprēķina dienā pēdējo pieejamo fonda daļas vērtību.

6.2.6. Termiņnoguldījumu novērtēšana

Visi termiņnoguldījumi tiek klasificēti kā līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi un tos novērtē pie termiņnoguldījuma pamatsummas pieskaitot uzkrāto procentu daļu, kas tiek aprēķināta laika periodā no pēdējā procentu izmaksas datuma līdz Plāna vērtības aprēķināšanas datumam.

6.2.7. Atvasināto finanšu instrumentu novērtēšana

Biržās vai citos regulētos tirgos kotētie atvasinātie finanšu instrumenti tiek novērtēti pēc cenas, par kuru šo instrumentu var pārdot (pēdējā pirkšanas cenas biržas slēgšanas brīdī Plāna vērtības aprēķināšanas dienā).

Biržās vai citos regulētos tirgos nekotētie atvasinātie finanšu instrumenti tiek novērtēti pēc kompensējošās darījuma cenas, kuru apstiprina darījuma partneris Plāna vērtības aprēķināšanas dienā, vai, ja tāda nav pieejama, pēc cenas kas ir aprēķināma caur bāzes aktīva tirgus cenu. Kompensējošais darījums ir darījums, kura rezultātā būs likvidēts atvasinātais finanšu instruments.

Vērtspapīru nākotnes (future) darījumi tiek novērtēti pēc attiecīgās biržas vai regulētā tirgus, kurā tie ir noslēgti, atpirkšanas cenas biržas slēgšanas brīdī Plāna vērtības aprēķināšanas dienā.

Valūtas nākotnes (forward) darījumi tiek novērtēti pēc patiesās vērtības, pielietojot pozīcijas slēgšanas izmaksu metodi. Valūtas nākotnes (forward) darījuma patiesā vērtība ir starpība starp iegādājamās valūtas vērtību un pārdodamās valūtas vērtību, kas pārvērtēta pēc kompensējošā nākotnes (forward) darījuma kursa Plāna vērtības aprēķināšanas dienā. Gadījumā, ja nav pieejams darījuma partnera apstiprinātais kurss, darījumu novērtē pēc vērtības, kas ir aprēķināma caur bāzes aktīva tirgus cenu, t.i. pielietojot tekošo valūtas maiņas kursu un tirgus procentu likmes.

SWAP (valūtu mijmaiņas darījums) tiek uzskatīts par instrumentu, kurš sastāv no divām daļām –tekošais valūtas maiņas darījums (spot) un valūtas nākotnes (forward) darījums. Līdz ar to katra darījuma daļa tiek novērtēta atsevišķi, izmantojot metodes, kas tiek pielietotas attiecīgā instrumenta novērtēšanai.

6.3. Plāna saistību vērtības aprēķināšana

Saistību vērtība tiek aprēķināta, summējot visus uz Plāna rēķina piekritīgos maksājumus, t.sk. Līdzekļu pārvaldītājam, Turētājbankai, Zvērinātam revidentam un trešajām personām no Plāna līdzekļiem izmaksājamās atlīdzības, no Plāna aizņēmumiem izrietošas saistības un pārējās saistības. Plāna saistības tiek novērtētas pēc patiesās vērtības. Patiesa vērtība ir naudas summa, ar kuru var norēķināties par saistību, veicot darījumu starp zinošām un neatkarīgām pusēm uz abpusējas vēlēšanās pamata.

6.4. Uzkrājumu aktīvu vērtības samazinājumam veidošana

Finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, t.sk. termiņnoguldījumiem un parāda vērtspapīri, ja tie klasificēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek veidoti uzkrājumi atbilstoši Starptautiskā Finanšu pārskatu standartā noteiktajiem grāmatvedības principiem uzkrājumu izveidei.

6.5. Aktīvu un saistību ārvalstu valūtā pārvērtēšana

Aktīvi un saistību valūtā, kura ir atšķirīga no Plāna pamatvalūtas, tiek pārvērtēti Plāna pamatvalūtā pēc Eiropas Centrālās bankas oficiālā valūtas maiņas kursa, kas noteikts Plāna vērtības aprēķināšanas dienā. Aktīvi un saistības valūtās, kurām Eiropas Centrālās banka npublicē maiņas kursu, tiek pārvērtētas saskaņā ar pasaules finanšu tirgos atzītu finanšu informācijas sniedzēju periodiskajos izdevumos vai to interneta resursos publicēto valūtas kursu (piem., finanšu informācijas sniedzēju Bloomberg, Reuters, Financial Times).

6.6. Ienākumu un izdevumu uzskaitē

Ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti Plāna ienākumu un izdevumu pārskatā neatkarīgi no to saņemšanas vai maksājuma datuma. Uzkrātie ieņēmumi tiek iekļauti Plāna ienākumu un izdevumu pārskatā tikai tad, ja nepastāv nekādas šaubas par to saņemšanu.

6.7. Aktīvu un saistību novērtēšanas kārtība

Līdzekļu pārvaldītājs veic Plāna līdzekļu novērtēšanu, pamatojoties uz Turētājbankas sniegto informāciju par Plāna līdzekļu (naudas kontu, vērtspapīru portfeļa, un citas mantas) stāvokli, un kārtībā, kādā to paredz šis Prospekts. Turētājbanka saskaņā ar Turētājbankas līguma nosacījumiem informē Līdzekļu pārvaldītāju par vērtspapīru cenām.

Līdzekļu pārvaldītājs aprēķina Plāna līdzekļu vērtību kā Plāna aktīvu vērtības un saistību vērtības starpību. Plāna daļas vērtība ir Plāna līdzekļu vērtības daļējums ar reģistrēto Plāna daļu skaitu.

Turētājbanka kontrolē Plāna līdzekļu vērtības un Plāna daļas vērtības noteikšanas atbilstību LV Normatīvajiem aktiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem un Plāna prospektam. Līdzekļu pārvaldītājs pilnībā atbild par Plāna līdzekļu vērtības un Plāna daļas vērtības aprēķināšanas atbilstību Plāna prospekta noteikumiem.

6.8. Plāna līdzekļu vērtības noteikšanas periodiskums un informācijas par Plāna daļas vērtību nodošana atklātībai

Plāna līdzekļu vērtība un Plāna daļas vērtība tiek noteikta katru darba dienu pēc paziņojuma par Plāna portfeļa stāvokli saņemšanas no Turētājbankas.

Līdzekļu pārvaldītājs sniedz atklātībai informāciju par Plāna daļas vērtību, kas noteikta tekošajai dienai, katru darba dienu plkst. 9:00. To var uzzināt Sabiedrības birojā, Turētājbankas biros, , Internetā pēc adreses www.cblam.lv, pa telefonu 67010000, kā arī ar šo informāciju var iepazīties Aģentūras filiālēs un Internetā pēc adreses www.manapensija.lv.

6.9. Ieguldījumu plāna ienākumu atkārtotas ieguldīšanas kārtība

No Plāna gūtie ienākumi tiek fiksēti plāna daļas vērtības pieaugumā un tiek ieguldīti kopā ar pārējiem Plāna līdzekļiem atbilstoši Prospekta nosacījumiem.

7. INFORMĀCIJA PAR NODOKĻIEM UN NODEVĀM

Saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ieguldījumu plāns nav juridiska persona un nodokļus nemaksā.

Saskaņā ar spēkā esošiem normatīviem aktiem Plāna prospekta apstiprināšanas brīdī investīciju ienākumiem no finanšu instrumentu darījumiem un termiņnoguldījumiem nodokļi netiek piemēroti.

Ja gadījumā likumdošanā tiks paredzēta nodokļu piemērošana ieguldījumu objektiem, kā arī darījumiem ar ieguldījumu plāna līdzekļiem, tad Līdzekļu pārvaldītājs šos nodokļu maksājumus segs no ieguldījumu plāna līdzekļiem.

Mainot līdzekļu pārvaldītāju vai ieguldījumu plānu, Plāna dalībniekam nodokļi netiek piemēroti.

Pensijas, kas tiks aprēķinātas, ņemot vērā plāna dalībnieka uzkrāto valsts fondētās pensijas kapitālu, tiks apliktas ar nodokļiem vispārējā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā..

Līdzekļu pārvaldītājs šajā punktā sniedz vispārēju nodokļu likumdošanas apskatu un nenes atbildību par nodokļu piemērošanas kārtību katram konkrētam Plāna dalībniekam. Neskaidrību gadījumā par nodokļu piemērošanas kārtību Plāna dalībniekam ir jāgriežas pie sava nodokļu konsultanta.

8. SABIEDRĪBAS VALDES APSTIPRINĀJUMS PAR PROSPEKTĀ IEKĻAUTĀS INFORMĀCIJAS PATIESUMU

"Mēs apliecinām, ka informācija, kas sniegta šajā prospektā, atbilst patiesībai un ka netiek slēpti fakti, kas varētu kaitēt valsts fondēto pensiju shēmas esošo un potenciālo dalībnieku interesēm."

K.Purgailis
"CBL Asset
Management" IPAS
Valdes priekšsēdētājs

Z.Vaikulis
"CBL Asset
Management" IPAS
Valdes loceklis

A.Kotāns
"CBL Asset
Management" IPAS
Valdes loceklis

L.Sičeva
"CBL Asset
Management" IPAS
Valdes locekle